

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ-ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΑΡΓΥΡΩ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2009

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΚΑΤΣΙΚΑ-ΠΑΠΑΜΗΤΟΥΚΑ

ΣΟΥΖΑΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	04
1.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.....	04
1.1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ.....	04
1.2 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	05
1.3 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.....	07
1.3.1 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΩΝ ΑΞΙΩΝ.....	10
1.4 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ.....	11
1.5 ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	12
1.6 ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	12
1.7 ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	14
1.8 ΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	16
1.9 ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ).....	17
1.10 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ.....	20
1.10.1 ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ ΜΕ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ.....	22
1.11 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	24
1.12 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Ν.3296/04).....	28
1.13 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	30
1.13.1 ΔΗΛΑΔΗ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ.....	30
1.14 ΠΑΓΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ.....	31
1.14.1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΩΣ ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ.....	33
1.15 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ.....	35
1.16 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΩΡΕΑΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ.....	41
1.17 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	41
.	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
2.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	47
2.1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	47
2.1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	48
2.1.3 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ.....	48
2.1.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	48
2.2 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	50
2.2.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ.....	50
2.2.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ.....	50
2.3 ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	51
2.3.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ.....	51
2.3.1Α ΠΡΩΤΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ.....	51

2.3.1B ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ.....	52
2.3.1Γ ΤΡΙΤΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ.....	53
2.3.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ.....	54
2.4 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.....	55
2.4.1 ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΟΤΑΝ.....	55
2.5 ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ – ΑΝΕΠΙΔΕΚΤΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΛΑΤΕΣ.....	60
2.5.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	60
2.5.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (Ν.3296/2004).....	67
2.6 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	69
2.6.1 Η ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	71
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	75

1.1 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

1.1.1 Έννοια και ορισμός:

Απόσβεση: ονομάζεται γενικά η μείωση ενός λογαριασμού για οποιαδήποτε αιτία π.χ. μείωση χρέους, εξαφάνιση απαιτήσεως κατά τρίτου λόγω αφερεγγυότητας του (επισφαλείς πελάτες), μείωση ομολογιακού δανείου της επιχείρησης (δηλαδή μερική εξόφλησή του) ή κατανομή των εξόδων αρχικής εγκατάστασης της επιχείρησης (έξοδα ιδρύσεως) σε περισσότερες χρήσεις κλπ.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της παραγωγικής διαδικασίας κάθε επιχείρησης και γενικά για την υποβοήθηση των λειτουργιών της. Η αξία (κόστος) κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει την τιμή αγοράς συν τα έξοδα μεταφοράς και εγκατάστασής τους. Η αξία τους όμως αυτή, υφίσταται βαθμιαία μείωση συνέπεια χρονικής και λειτουργικής φθοράς των παγίων. Η βαθμιαία αυτή μείωση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω λειτουργικής φθοράς, οικονομικής απαξίωσης ή απλής παρόδου του χρόνου, καλείται απόσβεση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσης βαρύνουν το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης και αντιπροσωπεύουν τη μείωση της αξίας κάθε παγίου στοιχείου. Αποτελούν στην ουσία δαπάνη, επομένως η διενέργειά τους δεν εξαρτάται από την ύπαρξη κερδών, οπότε πρέπει να διενεργούνται και σε ζημιογόνες χρήσεις των επιχειρήσεων.

Από λογιστικής πλευράς, οι τακτικές αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε λογιστική χρήση και καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 'Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος' (βαρύνουν δηλαδή το λειτουργικό κόστος) με πίστωση των προβλεπόμενων από το σχέδιο αντίθετων λογ/σμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99, 16.99 των λογαριασμών παγίων.

Με το Π.Δ.299/4-11-2003 καθορίζονται *οι κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων*, καθώς και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών, οι οποίες κατά τον λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών.

Το συγκεκριμένο Προεδρικό Διάταγμα αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων (εμπορικές, μεταποιητικές, βιοτεχνικές, βιομηχανικές, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, ξενοδοχειακές κλπ.), τις γεωργικές επιχειρήσεις, καθώς και τα πρόσωπα που ασκούν ελευθέριο επάγγελμα. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν.2238/1994, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων στα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης είτε οποιονδήποτε άλλο ενδιάμεσο συντελεστή μεταξύ κατώτερου και ανώτερου και με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής που επιλέγεται θα χρησιμοποιείται σταθερά μέχρι την πλήρη απόσβεση των πιο πάνω παγίων στοιχείων.

1.2 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το Π.Δ. 299/2003 η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτους για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική. Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών, οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

Με τις διατάξεις του ίδιου Π.Δ. ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση, εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν τις εξής δυνατότητες:

α) Είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους,

β) Είτε να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά, αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4%.

Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου και τις τρεις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις διαχειριστικές χρήσεις).

Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.

1.3 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ, ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ.

Γενικά:

Πάγια είναι τα στοιχεία εκείνα, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς επίσης τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Τα πάγια διακρίνονται κατά το Ε.Γ.Λ.Σ σε:

α) Ενσώματα ή υλικά πάγια, όπως μηχανήματα, σε μεταφορικά μέσα, έπιπλα, κτίρια κλπ.

β) Ασώματα ή άυλα πάγια όπως αγορασθείσα φήμη και πελατεία, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, έξοδα ερευνών και ανάπτυξης, έξοδα πολυετούς απόσβεσης κλπ.

γ) Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Με ελάχιστες εξαιρέσεις (π.χ οικόπεδα) τα πάγια στοιχεία (ενσώματα ασώματα) χάνουν με την πάροδο του χρόνου μέρος της αξίας των, λόγω:

α) χρονικής φθοράς

β) λειτουργικής φθοράς

γ) οικονομικής απαξίωσης (μείωση της αξίας των, γιατί έπαψαν πλέον να ζητούνται οι υπηρεσίες που αυτά προσφέρουν).

Η μείωση αυτή της αξίας των παγίων καλείται απόσβεση. Το γεγονός αυτό το παρακολουθεί η Λογιστική με τις εγγραφές των αποσβέσεων.

Για να διενεργηθεί λογιστική απόσβεση ενός παγίου στοιχείου, πρέπει να συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Η επιχείρηση να έχει την κυριότητα του παγίου (άρα δεν γίνεται απόσβεση στα ενοικιαζόμενα πάγια).

2. Η αξία του παγίου να μπορεί να αποδειχθεί κατά τρόπο αντικειμενικό(π.χ αγορά ή ιδιοπαραγωγή του παγίου. Στην τελευταία περίπτωση οι δαπάνες ιδιοπαραγωγής συνιστούν το κόστος κτήσης του). Έτσι, η φήμη και πελατεία της επιχείρησης, που δεν υπόκειται σε απόσβεση (αφανές αποθεματικό).

Για τον υπολογισμό του ποσού της (ετήσιας) απόσβεσης παγίου υπάρχουν αρκετές μέθοδοι, που κάθε μια τους βασίζεται σε ορισμένες παραδοχές.

Εδώ θα εξετασθούν χρησιμοποιημένες μέθοδοι που προβλέπει η νομοθεσία της χώρας μας.

Πριν όμως εξετάσουμε τις μεθόδους αυτές, θα πρέπει να διευκρινίσουμε τους όρους: αποσβεστέα αξία, αναπόσβεστη αξία, υπολλειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή ενός παγίου στοιχείου.

Ωφέλιμη ζωή ($\Omega.Z$) ενός παγίου καλείται το προβλεπόμενο (συνήθως από τον κατασκευαστή) διάστημα ζωής του συγκεκριμένου παγίου. Δηλαδή το διάστημα κατά το οποίο το πάγιο θα είναι ικανό να παρέχει τις υπηρεσίες του. Η $\Omega.Z$ μπορεί να εκφράζεται είτε σε έτη, είτε σε ώρες λειτουργίας, είτε σε μονάδες παραγωγής χρόνου (π.χ χιλιόμετρα, κιλά κλπ).

Υπολειμματική αξία ($Y.A$) ενός παγίου καλείται η αξία, στην οποία μπορεί να πουληθεί το πάγιο στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του.

Προς εξεύρεση της θα πρέπει να αφαιρούνται τα τυχόν αναγκαία έξοδα πώλησης (π.χ έξοδα αποσυναρμολόγησης ενός μηχανήματος). Κατά το νόμο, όλα τα πάγια θεωρούνται ότι έχουν μηδενική υπολειμματική αξία. Το ίδιο ακολουθεί και η πράξη.

Αποσβεστέα αξία ($A\pi.A$) ενός παγίου καλείται η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσης του παγίου και της υπολειμματικής του αξίας. Το κόστος κτήσης τώρα, ισούται προς το κόστος αγοράς του συν ειδικά έξοδα αγοράς ενός παγίου, όπως ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου, τα μεσιτικά του συμβολαιογραφικά, ως και οι αμοιβές δικηγόρων θεωρούνται από το νόμο ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης και, έτσι δεν αυξάνουν το κόστος κτήσης του παγίου.

Αναπόσβεστη αξία ($A\nu.A$) ενός παγίου καλείται η διαφορά μεταξύ (αρχικής) αποσβεστέας αξίας και συνολικών αποσβέσεων του παγίου σε δεδομένη χρονική στιγμή. Επειδή παραπάνω αναφέρθηκε ότι θεωρούμε υπολειμματική αξία μηδέν στα πάγια, τότε η αναπόσβεστη αξία ισούται με τη διαφορά της αξίας κτήσης και των συνολικών αποσβέσεων του παγίου σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Για να έχει την προβλεπόμενη διάρκεια ζωής ένα πάγιο, χρειάζεται φροντίδα. Χρειάζεται συντήρηση. Τα έξοδα συντήρησης βαρύνουν τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης και είναι ανεξάρτητα της απόσβεσης. Το ίδιο συμβαίνει και με τα έξοδα επισκευών, γιατί αντικειμενικός στόχος τους είναι όχι η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή η αύξηση της $\Omega.Z$ του παγίου στοιχείου, αλλά η επαναφορά της παραγωγικής ικανότητας του στο αρχικό επίπεδο.

Αντίθετα, οι δαπάνες βελτίωσης ή προσθηκών ενός παγίου στοιχείου στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας του ή στην αύξηση της $\Omega.Z$ του και γενικώς στην αύξηση της ωφελιμότητας του. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες βελτίωσης δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης, αλλά προσαυξάνουν το κόστος κτήσης του παγίου και, άρα υπόκεινται σε απόσβεση. Έτσι, οι δαπάνες ισοπέδωσης ενός οικοπέδου είναι βελτίώσεις και άρα προσαυξάνουν το κόστος κτήσης του

οικοπέδου. Αυτές όμως, επειδή η περίφραξη υπόκειται σε χρονική φθορά , ενώ το οικόπεδο όχι, αντί να αυξήσουν το κόστος του οικοπέδου, μεταφέρονται στο χωριστό λογαριασμό (στον υπολογαριασμό) βελτίωσης οικοπέδων και αποσβένονται κατ' έτος για χρονικό διάστημα ίσο προς το Ω.Ζ της περίφραξης. Τέλος, το «ρεκτιφιέ» που γίνεται στη μηχανή του αυτοκινήτου, είναι κ αυτή βελτίωση (και όχι έξοδο συντήρησης και επισκευής), αφού αυξάνει την Ω.Ζ του αυτοκινήτου.

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους. Η αξία αυτή προσαυξάνεται με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις που διενεργούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής, που γίνεται σε εφαρμογή ειδικού νόμου, η αναπροσαρμοσμένη αξία θεωρείται ως αξία κτήσης του οικείου παγίου.

Ειδικά, η τιμή κτήσης των ακινήτων αποτελείται από το ποσό που αναγράφεται στο συμβόλαιο αγοράς. Τα έξοδα απόκτησης των ακινήτων δεν περιλαμβάνονται στην τιμή κτήσης των στοιχείων αυτών. Τα έξοδα αυτά μεταφέρονται, κατά περίπτωση, στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης ή στα γενικά έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η τιμή κτήσης του μηχανολογικού εξοπλισμού προσαυξάνεται και με τα έξοδα εγκατάστασης και συναρμολόγησης των μηχανημάτων, μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας.

Το Ε.Γ.Λ.Σ διακρίνει τις αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων σε δύο κατηγορίες:

1. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος.
2. Αποσβέσεις παγίων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος.

Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται οι τακτικές αποσβέσεις των παγίων στοιχείων. Οι αποσβέσεις αυτές θεωρούνται οργανικά ή λειτουργικά έξοδα και ως εκ τούτου φέρονται με τον αναφερθέντα τίτλο στο λογαριασμό 66 (6^η ομάδα)

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται οι πρόσθετες αποσβέσεις τις οποίες διενεργεί μια επιχείρηση επί τη βάση της φορολογικής νομοθεσίας (αναπτυξιακά κίνητρα). Οι αποσβέσεις αυτές θεωρούνται ανόργανα ή μη λειτουργικά έξοδα και ως εκ τούτου φέρονται στο λογαριασμό 85.

1.3.1 Λογαριασμοί αποσβεσμένων αξιών

Οι αποσβέσεις όλων των πάγιων στοιχείων, που διενεργούνται κάθε χρόνο, καταχωρούνται, ως δαπάνη. Ειδικότερα οι δαπάνες οι ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού «66», ενώ οι δαπάνες μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος στη χρέωση του λογαριασμού «85». Ως αποσβεσμένη αξία, οι αποσβέσεις καταχωρούνται σε πίστωση αντίθετων λογαριασμών, που είναι ενταγμένοι στον τελευταίο δευτεροβάθμιο κάθε πρωτοβάθμιου λογαριασμού.

Παράδειγμα:

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ- ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

12.00 Μηχανήματα

12.01 Τεχνικές Εγκαταστάσεις

12.04 Καλούπια – Ιδιοσυσκευές

12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις κ.λ.π

12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα κ.λ.π

12.99.01 Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις

12.99.04 Αποσβεσμένα καλούπια – Ιδιοσυσκευές

Στο λογαριασμό 66 καταχωρούνται οι αποσβέσεις στοιχείων του πάγιου ενεργητικού που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας, δηλαδή στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι τακτικές αποσβέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί του 66 χρεώνονται ε πίστωση των αντίστοιχων λογαριασμών της ομάδας 1 (10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99, και 16.99)

Οι αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας (πρόσθετες) καταχωρούνται στους αντίστοιχους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του 85 «μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος απόσβεσης παγίων» με πίστωση των αυτών αντίστοιχων λογαριασμών της ομάδας 1 (10.99, 11.99, 13.99, 14.99, και 16.99)

1.4 ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις δεν δύνανται να υπερβούν την αξία κτήσης (περιλαμβανομένων των εξόδων μεταφοράς και εγκατάστασης) ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, την αξία δηλαδή που έχει διαμορφωθεί μετά τις τυχόν επεκτάσεις, προσθήκες, βελτιώσεις ή την αναπροσαρμοσμένη αξία αυτών.

Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί σε αυτό, γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (αξία κτήσεως μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία με αξία κτήσης μέχρι 1.200 ευρώ

Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης του καθενός είναι μέχρι χίλια διακόσια (1.200) ευρώ, μπορούν να αποσβεσθούν εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1/1/2005 και μετά.

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυνητική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν η τμηματική απόσβεσή του, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο. Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1.200 ευρώ) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τιμολόγιο Πώλησης. – Δελτίο Αποστολής., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

1.5 ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Έχουν επινοηθεί διάφορες μέθοδοι προσδιορισμού της ετήσιας απόσβεσης επί του παγίου εξοπλισμού της επιχείρησης οι οποίες επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται κατ' επιλογή από την ίδια. Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται ακόμη η χρήση των μεθόδων αυτών, εκτός της μεθόδου του σταθερού ποσού, έχει επιτραπεί έμμεσα με νομοθετικά διατάγματα η επιταχυνόμενη ή επιπρόσθετη απόσβεση των παγίων π.χ. με τη μέθοδο των αυξημένων συντελεστών, το ύψος της απόσβεσης αφαιρείται από τα έσοδα για τον προσδιορισμό αυτού που φορολογείται. Συνεπώς όσο μεγαλύτερη είναι η απόσβεση τόσο μικρότερη γίνεται η φορολογική υποχρέωση.

1.6 ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Για παρακολούθηση του υπολογισμού του ποσού αποσβέσεως έχουμε τον τρόπο της **εμμέσου** εμφανίσεως της απόσβεσης.

Κατά τον έμμεσο τρόπο για παρακολούθηση του ποσού με τον οποίο μειώνεται κάθε φορά η αξία του περιουσιακού στοιχείου, λόγω αποσβέσεως, δημιουργούμε λογαριασμό Αντίθετο ή Αρνητικό αυτού του περιουσιακού στοιχείου τον οποίο και πιστώνουμε σε χρέωση του λογαριασμού «Αποσβέσεις».

Αυτός ο λογαριασμός παρουσιάζει πάντοτε πιστωτικό υπόλοιπο και εμφανίζει το ποσόν στο οποίο ανέρχεται η απόσβεση του περιουσιακού στοιχείου, ο δε λογαριασμός του

πάγιου περιουσιακού στοιχείου εμφανίζεται πάντοτε με χρεωστικό υπόλοιπο και δείχνει την αρχική αξία αυτού. Από τη σύγκριση αυτών των δύο λογαριασμών προκύπτει η αξία του πάγιου περιουσιακού στοιχείου που έχει απομείνει.

Παράδειγμα:

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
12.99 Αποσβέσεις μηχανημάτων	10.000,00	
12.99.00 Αποσβεσμένα Μηχάνηματα		10.000,00

(Υπολογισμός αποσβέσεων έμμεσα σταθερά με 10%)

Τελειώνοντας αναφέρουμε πως, ο υπολογισμός των αποσβέσεων των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων γίνεται στο τέλος της χρήσεως κατά τις εγγραφές τακτοποιήσεως και συγκεντρώσεως των αποτελεσμάτων για να καθορισθεί η καθαρή θέση της επιχείρησης.

1.7 ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Με την παρ.1 του άρθρου 2 του 100/1998 Προεδρικού Διατάγματος ορίζεται ότι οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης, όταν πρόκειται για πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν μέχρι και 31/12/1997.

Με την παρ.2 του άρθρου 2 προβλέπεται για τις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις, για τα καινούργια μηχανήματα και τον καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής και αποκτούν από 1/1/1998 και μετά, η δυνατότητα επιλογής μεταξύ της σταθερής και της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης. Το πιο πάνω δικαίωμα έχουν και οι μεικτές επιχειρήσεις π.χ βιομηχανική – εμπορική για τα μηχανήματα και λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής του βιομηχανικού κλάδου.

Δηλαδή οι παραπάνω επιχειρήσεις για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτούν μέσα σε κάθε διαχειριστική χρήση μπορούν να επιλέγουν είτε την σταθερή είτε την φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης τους, την μέθοδο δε που θα διαλέξουν είναι υποχρεωμένες να την εφαρμόζουν μόνιμα μέχρι της πλήρους απόσβεσης των συγκεκριμένων πάγιων στοιχείων.

1.) Μέθοδος της σταθερής αποσβέσεως: είναι εκείνη κατά την οποία ο Συντελεστής αποσβέσεως είναι σταθερός κάθε χρόνο και ο υπολογισμός με βάση το συντελεστή γίνεται πάντοτε από την αρχική αξία του περιουσιακού στοιχείου.

2.) Μέθοδος της φθίνουσας αποσβέσεως με σταθερό συντελεστή: Είναι εκείνη κατά την οποία ο μεν συντελεστής πολλαπλασιάζεται $\times 3$, ο δε υπολογισμός όχι από την αρχική αξία του περιουσιακού στοιχείου, αλλά κάθε φορά επί την αναπόσβεστη αξία που προκύπτει. Όταν η αναπόσβεστη αξία είναι μικρότερη του ποσοστού δέκα τα εκατό (10%) της αξίας κτήσης αυτών, προσαυξημένη με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, αυτή μπορεί να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου στην χρήση αυτή.

Η μέθοδος αυτή έχει το πλεονέκτημα, που δικαιολογεί και τον χαρακτηρισμό της ότι είναι ακριβής, ότι καθώς οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής του ΠΠΣ αυξάνουν από χρήση σε χρήση, οι αποσβέσεις του μειώνονται και έτσι επιτυγχάνεται μια ισορροπία μεταξύ των δύο αυτών δαπανών που καταλήγει στο ότι τα αποτελέσματα κάθε χρήσης επιβαρύνονται συνολικά με το ίδιο περίπου ποσό.

Επίσης η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται στα ΠΠΣ που παρουσιάζουν αυξημένη αποδοτικότητα κατά τα πρώτα έτη της ζωής η οποία με την πάροδο του μειώνεται. Όπως σημαντική μείωση της αξίας κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας τους οπότε και η απόσβεση πρέπει να είναι μεγαλύτερη.

1) Παράδειγμα υπολογισμού ετήσιας απόσβεσης Πάγιου Περιουσιακού Στοιχείου με την σταθερή μέθοδο:

Εάν η αξία των μηχανημάτων είναι 100.000 € και υπολογίζεται απόσβεση με συντελεστή 15% για κάθε χρόνο, σύμφωνα με τη μέθοδο της σταθερής αποσβέσεως το ποσοστό της αποσβέσεως θα ανέρχεται σε 15.000 € το χρόνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗΣ ΑΞΙΑΣ
1	100.000	15.000	15.000
2	85.000	15.000	30.000
3	70.000	15.000	45.000
4	55.000	15.000	60.000
5	40.000	15.000	75.000
6	25.000	15.000	90.000
7	10.000	9.999	1€

2) Παράδειγμα υπολογισμού ετήσιας απόσβεσης του παραπάνω Πάγιου Περιουσιακού Στοιχείου με την φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης:

Αξία Πάγιου Περιουσιακού Στοιχείου 100.000 €

Συντελεστής φθίνουσας απόσβεσης $8\% \times 3 = 24\%$

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗΣ ΑΞΙΑΣ
1	100.000	24.000	24.000
2	76.000	18.240	42.240
3	57.760	13.862,40	56.102,40
4	43.897,60	10.535,424	66.637,824
5	33.362,176	8.006,922	74.644,746
6	25.355,253	6.085,260	80.730,006
7	19.269,992	4.624,798	85.354,804
8	14.645,194	3.514,846	88.869,650
9	11.130,347	2.671,283	91.540,933

Τον 10^ο χρόνο για το λόγο ότι $(11.130,347 - 2.671,283) = 8.459,067$ είναι μικρότερο του 10% του 100.000€ με βάση τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 13 του ΠΔ 100.1998 δίδεται η ευκαιρία στο 9^ο έτος με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης να υπολογισθούν αποσβέσεις είτε στο ποσό των 2.671,283 είτε στο ποσό 11.130,347€.

1.8 ΟΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Για να αποφύγει τις υποκειμενικές κρίσεις των επιχειρήσεων πάνω στο ποσοστό της απόσβεσης, το Υπουργείο Οικονομικών με νόμο κατά διαστήματα ετών, καθορίζει τα ανώτατα όρια των συντελεστών απόσβεσης και συνεπώς ο νόμος για να προσδιορίσει τα κέρδη που φορολογούνται, δεν αναγνωρίζει ως έξοδο τις τυχόν αποσβέσεις που έχουν γίνει με διαφορετικούς συντελεστές από ότι ορίζει ο νόμος. Η απόσβεση είναι υποχρεωτική από το νόμο είτε υπάρχουν κέρδη είτε ζημίες. Γίνεται με σταθερή μέθοδο και με τον έμμεσο τρόπο. Υπολογίζεται από τη χρονική στιγμή που αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί το πάγιο και αν δεν συμπίπτει με την έναρξη της χρήσης, υπολογίζεται σε δωδέκατα της ετήσιας απόσβεσης. Σε αυτά τα δωδέκατα περιλαμβάνεται και ο μήνας μέσα στον οποίο άρχισε ή έπαυσε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί.

**1.9 ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΤΩΝ
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (ΕΣΟΔΩΝ -
ΕΞΟΔΩΝ).**

Διευκρινίζονται τα εξής:

1. Σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου καταχωρούνται διακεκριμένα.
2. Μετά, όμως, από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.2753/1999, με τις οποίες καθιερώνεται για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος, ο οποίος προβλέπει και προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος με λογιστικό τρόπο (λογιστικό αποτέλεσμα), οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να καταχωρούν στο τηρούμενο βιβλίο Εσόδων - Εξόδων διακεκριμένα (σε ιδιαίτερο χώρο) τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων, προκειμένου να ληφθούν αυτές υπόψη στον λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος.

3. *Συγκεντρωτική καταχώριση*, ενόψει των ανωτέρω και λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων σε όγκο θεωρούμενων βιβλίων και για τη διευκόλυνση των επιτηδευματιών, παρέχεται η δυνατότητα η προαναφερόμενη αναλυτική καταχώριση των πάγιων στοιχείων με τις αναλογούσες αποσβέσεις τους να γίνεται σε αθεώρητες καταστάσεις (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά).

Για τη διαφύλαξη των ανωτέρω αθεώρητων καταστάσεων ισχύουν τα όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ΚΒΣ, στο σκέλος των εξόδων του βιβλίου Εσόδων - Εξόδων, των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων που αναλογούν στην κλειόμενη χρήση, εφόσον αυτή προκύπτει από αναλυτική καταχώριση (χειρόγραφα ή μηχανογραφικά), της αξίας αγοράς των παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση κατά το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου και των αποσβέσεων που αναλογούν σ' αυτά σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου Εσόδων - Εξόδων.

Η προαναφερόμενη καταχώριση γίνεται με τον εξής τρόπο:

Ως γνωστόν, πριν από τις μεταβολές που επήλθαν στη φορολογία εισοδήματος με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.2753/1999, η ανωτέρω υποχρέωση αφορούσε μόνο τους παρέχοντες υπηρεσίες οι οποίοι εξήγαγαν λογιστικό αποτέλεσμα από τα βιβλία Β' κατηγορίας. η αξία αγοράς πάγιων στοιχείων, ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σ' αυτά, καθώς και οι αποσβέσεις τους όταν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα». Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ΚΒΣ (Π.Δ.186/1992):

Για τις χρήσεις, όμως, κατά τις οποίες ίσχυε η προαιρετική διενέργεια των αποσβέσεων (1992-1996), οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα να μεταφέρουν στις επόμενες χρήσεις το ποσό των αποσβέσεων που αποδεδειγμένα δεν εξέπεσαν, γιατί δεν προέβησαν στη διενέργειά τους. Αυτά δεν έχουν εφαρμογή για τις επιχειρήσεις που προσδιόριζαν κατά το διάστημα αυτό εξωλογιστικά (είτε με χρήση συντελεστή καθαρού κέρδους, είτε γιατί υπάγονταν στα αντικειμενικά κριτήρια) τα καθαρά τους κέρδη και εφόσον βέβαια έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα διενέργειας της απόσβεσης. Αν έχει παρέλθει τμήμα του χρονικού αυτού διαστήματος, μεταφέρεται στις επόμενες χρήσεις το υπόλοιπο χρονικό διάστημα. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του ΚΒΣ και τα καθαρά τους κέρδη προσδιορίζονται λογιστικά (παροχή υπηρεσιών) έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τις τακτικές αποσβέσεις επί της αξίας των παγίων στοιχείων τους, με οριστικές εγγραφές στα τηρούμενα βιβλία του ΚΒΣ, κατά τις χρήσεις στις οποίες ίσχυε η υποχρεωτική διενέργεια των αποσβέσεων. Αυτό, για να είναι δυνατόν κατά τον έλεγχο, ο προσδιορισμός του ποσού των αποσβέσεων που στερείται η επιχείρηση να εκπέσει, είτε γιατί διενήργησε αποσβέσεις με μικρότερο του προβλεπόμενου συντελεστή, είτε γιατί δεν διενήργησε καθόλου αποσβέσεις.

Αν από 31.12.1997 και εφεξής η επιχείρηση διενεργήσει αποσβέσεις στα πάγια στοιχεία της με συντελεστή ανώτερο από τον προβλεπόμενο, το τμήμα των αποσβέσεων που αντιστοιχεί στο υπερβάλλον ποσοστό του δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση υποχρεούται όπως, με την υποβολή της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, αναμορφώσει τα προκύψαντα αποτελέσματα, με την προσθήκη της σχετικής λογιστικής διαφοράς.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις που προσδιορίζουν τα καθαρά κέρδη τους λογιστικά (Β' και Γ' κατηγορίας βιβλία του ΚΒΣ). Αντίθετα, οι επιχειρήσεις που προσδιόριζαν εξωλογιστικά το αποτέλεσμα, θεωρείται ότι διενεργούσαν αποσβέσεις κατά το διάστημα αυτό, επειδή από τον προσδιορισμό του Μοναδικού Συντελεστή Καθαρού Κέρδους έχουν ληφθεί υπόψη όλες οι δαπάνες, μεταξύ των οποίων και οι αποσβέσεις.

Σημειώνεται ότι το παραπάνω δικαίωμα δεν το χάνουν οι επιχειρήσεις που προσδιόριζαν λογιστικό αποτέλεσμα και δεν διενήργησαν αποσβέσεις ή διενήργησαν αποσβέσεις με μικρότερο από τον οικείο συντελεστή, για τις διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν από 31.12.1992 έως 30.12.1997.

Δηλαδή κατά το χρονικό διάστημα που ίσχυσε η προαιρετική διενέργεια των αποσβέσεων (Ν.2065/1992). Επίσης, σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν.2238/1994, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 1 του άρθρου 29 του Ν.2556/1997, η υποχρεωτική διενέργεια των αποσβέσεων αφορά Ισολογισμούς που κλείνουν οι επιχειρήσεις μετά τις 30.12.1997.

Επομένως, οι επιχειρήσεις που δεν θα διενεργήσουν σε κάποια διαχειριστική περίοδο αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία ή θα διενεργήσουν αποσβέσεις γι' αυτά με συντελεστή μικρότερο από εκείνον που προβλέπει το ισχύον Διάταγμα, στερούνται για τις επόμενες χρήσεις το δικαίωμα διενέργειας της έκπτωσης του ποσού της απόσβεσης που αναλογεί στην υπόψη χρήση (ολόκληρο ή τη διαφορά).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ισχύοντος Π.Δ.100/1998 (ΦΕΚ 98/Α'), αλλά και τις διατάξεις του προϊσχύσαντος Π.Δ.88/1973 (ΦΕΚ 153/Α'), που κοινοποιήθηκε αντίστοιχα με τις υπ' αριθ. 1076433/16144/Γ0012/ΠΟΛ.1184/25.6.1998 και 46/28.9.1973 εγκύκλιες διαταγές μας, η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων κατ' έτος επί της αξίας των παγίων στοιχείων και των λοιπών εγκαταστάσεων των επιχειρήσεων είναι υποχρεωτική.

1.10 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η απόσβεση ενός ομολογιακού δανείου γίνεται με την εξόφληση των ομολογιών κατά τους τρόπους που θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

Ο σχηματισμός του κεφαλαίου για εξόφληση του δανείου (ειδικό αποθεματικό) μπορεί να βασίζεται, από την άποψη της μεθοδολογίας υπολογισμών, στους κανόνες μαθηματικών πίστεως.

Αλλά στα μαθηματικά πίστεως μπορεί να βασίζεται και το ετήσιο ποσό εξοφλήσεως του κεφαλαίου & των τόκων. Οι υπολογισμοί αυτοί θα βασίζονται σε προκαθορισμένες βάσεις, ότι π.χ κάθε χρόνο θα αποσβένεται ίσο ή αυξανόμενο ή μειούμενο ποσό κεφαλαίου, που αντιστοιχεί σε ανάλογο αριθμό ομολογιών.

Προκειμένου να αποφευχθεί η περιπλοκή των υπολογιστικών διαδικασιών, και με βάση το γεγονός ότι θα απομακρυνθούμε από την πρακτική, οι υπολογισμοί που ακολουθούν στηρίζονται στην παροχή, ότι τα ομολογιακά δάνεια εξοφλούνται και σε ίσες ετήσιες δόσεις.

Οι περισσότεροι συνηθισμένοι τρόποι αποσβέσεως (εξαλείψεως ή αποπληρωμής) των ομολογιακών δανείων από τις Α.Ε είναι οι ακόλουθοι:

α) Καταβολή στον κομιστή της ομολογίας ποσού που αποτελεί την αξία εξοφλήσεως.

β) Εξαγορά των ομολογιών από την Α.Ε στην ελεύθερη αγορά κεφαλαίων.

γ) Μετατροπή των ομολογιών σε μετοχές.

δ) Αντικατάσταση ενός Ο.Δ με άλλο νέας εκδόσεως.

Στη συνέχεια θα παραθέσουμε τη λογιστική διαδικασία που μπορεί να ακολουθείτε (με ανάλογη εφαρμογή) στις διάφορες περιπτώσεις αποσβέσεως Ο.Δ.

Σα γενική παρατήρηση θα σημειώσουμε ότι η απόσβεση των Ο.Δ μπορεί να εμφανίζεται λογιστικά κατά τρόπο άμεσο, οπότε χρεώνεται αμέσως ο λογαριασμός του ομολογιακού δανείου, ή κατά έμμεσο τρόπο αποσβέσεως, με δημιουργία αντίθετου λογαριασμού, στηριζόμενοι στα δεδομένα του ιδιού πάντα παραδείγματος.

Ας σημειωθεί επίσης ότι, επειδή οι ομολογιούχοι δεν προσέρχονται να εισπράξουν το ποσόν που δικαιούνται για εξόφληση, όταν γίνεται η εγγραφή για κάθε ληξιπρόθεσμοι δόση δημιουργείται ένας λογαριασμός «Δικαιούχοι ληξιπρόθεσμων ομολογιών – Δ.Λ.Ο» ή «Ομολογίες εξοφλητέες». Ο αυτό χρεώνεται με την καταβολή των ποσών που αναλαμβάνονται από τους κομιστές των ομολογιών που έληξαν (κληρώθηκαν) κατά την περίοδο αναφοράς.

Εμείς υποθέτουμε ότι βρισκόμαστε στο τέλος του τρίτου έτους, και ήδη κληρώνεται το τρίτο 1/10 από τις αρχικές 2.000.000 ομολογίες.

Αφού η Ο.Α του δανείου είναι €20.000.000, η Ο.Α της κάθε ομολογίας θα είναι :

$$20.000.000/2.000.000= 10€$$

Όταν η εξόφληση γίνεται κατά 30% υπέρ το άρτιο, κάθε ομολογιούχος θα εισπράξει:

$$10+ 0,3 \times 10 = 13€$$

Οπότε για τις 200.000 ομολογίες που θα εξοφληθούν πρέπει να καταβληθεί χρεολύσιο ίσο προς:

$$200.000 \times 13 = 2.600.000€$$

Αν η εξόφληση γίνει υπό το άρτιο, τότε κάθε ομολογιούχος θα εισπράξει για μια ομολογία:

$$10 - 0,30 \times 10 = 7€$$

Και για 200.000 ομολογίες θα καταβάλει η Α.Ε €200.000 x 7= 1.400.000

Όσον αφορά στις εγγραφές των τόκων που θα οφείλει η Α.Ε, για την ίδια περίοδο, ισχύουν όσα αναφέραμε στην προηγούμενη υποπαράγραφο.

Περίπτωση (α)		Περίπτωση (β)	
(εξόφληση υπέρ το άρτιο)		(εξόφληση υπό το άρτιο)	
Απόσβεση Ο.Δ	2.600	Απόσβεση Ο.Δ	1.400
Δ.Λ.Ο	2.600	Δ.Λ.Ο	1.400
<i>Κλήρωση ομολ. τρίτου έτους</i>		<i>Κλήρωση ομολ. τρίτου έτους</i>	
Δ.Λ.Ο	1.300	Δ.Λ.Ο	700
Ταμείο	1.300	Ταμείο	700
<i>Προσήλθαν οι μισοί ομολογιούχοι για εξόφληση</i>		<i>Προσήλθαν οι μισοί ομολογιούχοι για εξόφληση</i>	

Στο τέλος του 10^{ου} έτους, εκτός από τις εγγραφές των τόκων του έτους και της καταβολής της δόσεως, θα γίνει και η τακτοποίηση του λογαριασμού το ομολογιακού δανείου.

Ας παρακολουθήσουμε τις εγγραφές αυτές του 10^{ου} έτους.

Περίπτωση (α)		Περίπτωση (β)	
(εξόφληση υπέρ το άρτιο)		(εξόφληση υπό το άρτιο)	
E.X.O	309,09	E.X.O	200
Τόκοι Ο.Δ	200	Τοκομερ. Πληρωτ.	200
Διαφορά υπέρ. αρτ.	<u>109,09</u>	Δ.Υ.Ε 2	109,09
Τοκομερ. Πληρωτέα	200	E.X.O	109,09
Δ.Υ.Ε. ₁	109,09		
Τοκομερίδια πληρ.	200	Τοκομ. Πληρ.	200
Ταμείο	200	Ταμείο	200
Απόσβεση Ο.Δ	2.600	Απόσβεση Ο.Δ	1.400
Δ.Λ.Ο	2.600	Δ.Λ.Ο	1.400
Δ.Λ.Ο	1.300	Δ.Λ.Ο	700
Ταμείο	1.300	Ταμείο	700
Ομολογιακό δαν.	26.000	Ομολογ. Δαν.	14.000
Απόσβεση Ο.Δ	26.000	Αποσβ. Ο.Δ	14.000

1.10.1 Περίπτωση αποσβέσεως με μετατροπή ομολογιών σε μετοχές

Έστω ότι, μετά το τρίτο έτος, οι ανεξόφλητες ομολογίες μετατρέπονται σε μετοχές με σχέση 1 μετοχή έναντι 1 ομολογίας. Επειδή, κατά τον Ν.2190 (αρθρ.3^α,παρ.2) απαγορεύεται να εκδοθούν μετοχές σε ανώτερη Ο.Α. από την τιμή εκδόσεως των ανεξόφλητων ομολογιών, υποθέτουμε στο παράδειγμά μας ότι οι Ο.Α. θα είναι για την περίπτωση

(α) €10και για την (β) €6,50, με τιμές εκδόσεως, αντίστοιχα,

(α) €13και (β) €7

Πίνακας δεδομένων

	Περιπτώσεις εξοφλήσεως			
	(α) υπέρ		(β) υπό	
Αριθμός ομολογιών ανεξόφλητων		1.400.000		1.400.000
Μετατρεπόμενη αξία	χιλ.€	18.200	χιλ.€	9.800
Αριθμός μετοχών που εκδίδονται		1.400.000		1.400.000
Αύξηση Μ.Κ :				
Περίπτωση (α) 1.400.000 x 10	χιλ.€	14.000		
Περίπτωση (β) 1.400.000 x 6,50			χιλ.€	9.100
Αποθεματικό από εκδ. υπέρ το άρτι	χιλ.€	4.200	χιλ.€	700
Υπόλ. Δ.Υ.Ε.1 (χρεωστ.)	χιλ.€	3.054,54		
Υπόλ. Δ.Υ.Ε.2 (πιστωτ.)			χιλ.€	3.054,54
Υπόλ.λ\ Ομολογιακού Δανείου (πιστ.)	χιλ.€	26.000	χιλ.€	14.000
Υπόλ.λ\ Αποσβεσμ. Ομολ. Δαν.(χρεωστ)	χιλ.€	7.800	χιλ.€	4.200

Περίπτωση (α)		Περίπτωση (β)	
Ομολ. Δάνειο	26.000	Ομολ. Δάνειο	14.000
Αποσβ.Ομ. Δ.	7.800	Δ.Υ.Ε.2	3.054,54
Μετοχ. Κεφαλ.	10.500	Μέτοχοι	1.145,46
Διαφ. υ/ αρτ.	3.500	Αποσβ. Ο.Δ	4.200
Δ.Υ.Ε.1		Μετοχ.Κεφαλ.	10.500
3.054,54		Διαφ. υ/ άρτ.	3.500
Μέτοχοι	1.145,46		
Μέτοχοι	1.145,46	Ταμείο	1.145,46
Ταμείο	1.145,46	Μετόχοι	1.145,46

Τέλος, θα σημειώσουμε, ότι είναι συνηθισμένο τα έξοδα εκδόσεως Ο.Δ., επειδή είναι υψηλά, να αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του δανείου, οπότε με ετήσιο ποσό αποσβέσεως να βαρύνεται ο λογαριασμός εξόδων χρηματοδοτήσεων με ομολογίες.

Για την απόσβεση των εξόδων αυτών ακολουθείται η μέθοδος της σταθερής ετήσιας αποσβέσεως.

1.11 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η απόσβεση του Μ.Κ αποτελεί επιστροφή στους μετόχους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους ή τμήματος της αξίας αυτής, χωρίς να επέρχεται μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.

Η απόσβεση συνεπώς μπορεί να γίνει μόνο από τα κέρδη της χρήσεως ή με χρησιμοποίηση ειδικού αποθεματικού που είχε σχηματισθεί από κέρδη προηγούμενων χρήσεων. Με τον τρόπο αυτό δεν θίγεται η ακεραιότητα του Μ.Κ παρόλο που ουσιαστικά με την απόσβεση επέρχεται μείωση της συνολικής καθαρής θέσεως.

Η απόσβεση διακρίνεται σε *ολική*, όταν αποσβένεται ολόκληρο το Μ.Κ ή σε *μερική*, όταν αποσβένεται τμήμα του. Η τελευταία μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με την απόσβεση ολόκληρης της ονομαστικής αξίας ενός αριθμού μετοχών, είτε με την απόσβεση τμήματος της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Κατά την απόσβεση του Μ.Κ σε αντικατάσταση των μετοχών που αποσβένονται χορηγούνται *μετοχές επικαρπίας* οι οποίες δεν έχουν ονομαστική αξία, εξακολουθούν όμως να παρέχουν στο μέτοχο όλα τα δικαιώματα τα οποία του παρείχαν οι αποσβεσθείς μετοχές εκτός από:

- Το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή πρώτου μερίσματος (εξακολουθεί όμως να υφίσταται δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή μερίσματος πέρα του πρώτου), και
- Το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του Μ.Κ σε περίπτωση λύσεως της εταιρείας, ενώ διατηρούν δικαίωμα συμμετοχής στη διαμονή των αποθεματικών.

Μετοχές επικαρπίας δεν εκδίδονται όταν πρόκειται για μερική απόσβεση του Μ.Κ με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.

Η απόσβεση του Μ.Κ φανερώνει οικονομική ευρωστία της εταιρείας και γι' αυτό πολλές φορές κυρίως για λόγους γοήτρου.

Εφαρμόζεται όμως και σε επιχειρήσεις οι οποίες έχουν συσταθεί με περιορισμένη χρονική διάρκεια, όπως π.χ όταν γίνεται κατά παραχώρηση εκμετάλλευση στοιχείων που ανήκουν σε τρίτους και τα οποία, μετά την περέλευση του συμβατικού χρόνου, η εκμεταλλεύτρια επιχείρηση υποχρεούται να τα επιστρέψει. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να επιδιωχθεί απόσβεση του κεφαλαίου στον χρόνο που διαρκεί η εκμετάλλευση.

Οι λογιστικές εγγραφές, που δεν παρουσιάζουν δυσχέρειες, υποδεικνύονται στη συνέχεια, υποθέτοντας ότι η εταιρεία Ω αποσβένει καταβλημένο κεφάλαιο €20.000, από τα οποία τα €14.000 κοινών μετοχών και τα €6.000 προνομιούχων μετοχών.

α) Απόσβεση κεφαλαίου από τα καθαρά κέρδη

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	20.000	
88.99 Κέρδη προς διάθεση		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000	
53.16 Μέτοχοι-αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		20.000
38.00 Ταμείο		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000	
40.00 Καταβλημένο ΜΚ κοινών μετοχών	14.000	
40.01 Καταβλημένο ΜΚ προνομιούχων μετχων.	6.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		20.000
40.04 Κοινό Μ.Κ αποσβεσμένο	14.000	
40.05 Προνομιούχο Μ.Κ αποσβεσμένο	6.000	
04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ		
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ		1.000
04.ΧΧ Μετοχές Επικαρπίας		
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑ/ΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		1.000
08 Κομιστές μετοχών επικαρπίας		

β) Απόσβεση κεφαλαίου από σχηματισμένο αποθεματικό

Για να κατανοηθούν οι εγγραφές που ακολουθούν, θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι το ΕΓΛΣ ακολουθεί την αρχή ότι κάθε χρησιμοποίηση αποθεματικού, όπως και κάθε σχηματισμός αποθεματικού, πρέπει να εμφανίζεται στον λογαριασμό διαθέσεως αποτελεσμάτων.

Εφόσον το χρησιμοποιούμενο αποθεματικό είχε σχηματισθεί πριν από την εφαρμογή του Ν. 2065/92, η Α.Ε θα πρέπει να καταβάλει φόρο προς 5% επί του ποσού που προκύπτει από την αναγωγή που σε κέρδος πριν από την φορολογία στην οποία είχε υποβληθεί.

Έστω ότι η Α.Ε «Ω» αποφασίζει να αποσβέσει τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου της αποσύροντας και αντικαθιστώντας με μετοχές επικαρπίας 4.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €25κάθε μια.

Εγγραφές:

41.05 Έκτακτα αποθεματικά	100.000	
41.05.XX Έκτακτο αποθεματικό για απόσβεση Μ.Κ		
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση		100.000
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	100.000	
53.16 Μέτοχοι, αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ		100.000
53.16 Μέτοχοι, αξία μετοχών τους προς απόσβεση Μ.Κ	100.000	
38.00 Ταμείο		100.000
40.00 Μετοχικό κεφάλαιο καταβεβλημένο κοινών μετοχών	100.000	
40.04 Κοινό Μ.Κ αποσβεσμένο		100.000
04.XX Μετοχές επικαρπίας		4.000
08.XX Κομιστές μετοχών επικαρπίας		4.000

Σημειώνεται ότι, κατά την εφαρμογή του ΕΓΛΣ, η μεταφορά του ποσού σε πίστωση των μετοχών, δεν γίνεται απευθείας από τον λογαριασμό 88.07, αλλά προηγείται διέλευση του από τον λογαριασμό 88.99 «Κέρδη προς διάθεση».

1. Απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας είναι η απόδοση στους μετόχους της της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, η οποία προβλέπεται από το καταστατικό και γίνεται, είτε από τα προς διάθεση κέρδη, είτε από αποθεματικά της εταιρείας.

2. Σε περίπτωση αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α. Με το ποσό της αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου, που αποφασίζεται νομότυπα, χρεώνεται ο λογαριασμός 88.99 «κέρδη προς διάθεση», με πίστωση του λογαριασμού 53.16 «μέτοχοι αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή μείωσης του κεφαλαίου». Ο λογαριασμός 53.16 εξισώνεται με την καταβολή στους μετόχους των σχετικών ποσών.

β. Σε περίπτωση που η απόσβεση ή μέρος αυτής γίνεται με χρησιμοποίηση αποθεματικών, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται προηγούμενα από τους οικείους υπολογαριασμούς του 41 στο λογαριασμό 88.07 «λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση».

γ. Με το ποσό της αποσβέσεως χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 ή 40.01 κατά περίπτωση, με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 40.04 «κοινό μετοχικό κεφάλαιο αποσβεσμένο» ή 40.05 «προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο αποσβεσμένο».

δ. Οι μετοχές επικαρπίας, που εκδίδονται σε αντικατάσταση των μετοχών που ακυρώνονται, καταχωρούνται σε λογαριασμούς τάξεως (λογ. 04 και 08).

1.12 ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Ν.3296/04)

Προϋποθέσεις καθεστώτος μέχρι 31.12.04:

- Απόδειξη ύπαρξης επισφαλούς απαίτησης και αφερεγγυότητας πελάτη.
- Βάρος απώλειας απαιτήσεως με υπαιτιότητα επιχείρησης.

Δικαιολογητικά:

ο Όλες οι επίσημες οικονομικές καταστάσεις

ο Τελεσίδικη δικαστική απόφαση για εξόφληση οφειλής από πελάτη

ο Πιστοποιητικό υποθηκοφυλακίου για τα περουσιακά στοιχεία της επιχείρησης.

ο Αντίγραφο συμβολαιογραφικής πράξης για πλειστηριασμό της περιουσίας του οφειλέτη.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις θα έπρεπε να συντρέχουν αθροιστικά προκειμένου να διαγραφεί οριστικά μία απαίτηση ως μη εισπράξιμη με χρέωση του ΕΓΛΣ 86.02 «έκτακτα κέρδη ή ζημιές».

Προϋποθέσεις Ν.3296/04 ισχύουσες από 1.1.05:

Επιτρέπεται ο σχηματισμός πρόβλεψης σε ποσοστό 0,5% επί της αναγραφόμενης αξίας στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αποκλειστικά προς επιτηδευματίες, μετά την αφαίρεση:

- Τυχόν επιστροφών ή εκπτώσεων
- Της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, κα.
- Ποσών ειδικών φόρων κατανάλωσης (π.χ. πετρελαοειδών, καπνού,κα...)

Στην ανωτέρω πρόβλεψη δεν συνυπολογίζονται τα έσοδα από λιανικές πωλήσεις ή παροχή υπηρεσιών προς ιδιώτες και οι χονδρικές πωλήσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο πώλησης.

Ο σχηματισμός πρόβλεψης ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί της αναγραφόμενης στις αποδείξεις αξίας για τις ακόλουθες επιχειρήσεις:

- Εμπορικές επιχειρήσεις που διενεργούν πωλήσεις επί πιστώσει διαρκών καταναλωτικών αγαθών
- Επιχειρήσεις σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ύδρευσης-αποχέτευσης, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συνδρομητικών τηλεοπτικών σταθμών.

Το ποσό των ανωτέρω προβλέψεων συναθροιζόμενο με τον λογαριασμό «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» προγενέστερων χρήσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 35% του χρεωστικού υπολοίπου του ΕΓΛΣ 30 «πελάτες» στο τέλος έκαστης χρήσης.

Εμφάνιση πρόβλεψης:

Χρέωση 83.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις»

Πίστωση 44.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις»

Διαγραφή ανεπίδεκτων πελατών:

Χρέωση 44.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις»

Πίστωση οικίων λογαριασμών απαιτήσεων.

Η επιχείρηση οφείλει να γνωστοποιεί την διαγραφή των πελατών της χωρίς ένδικα μέσα σε αυτούς και στην αρμόδια ΔΟΥ (άρθρο 20 ΚΒΣ) για ποσά άνω των €1000.

Τα υπερβαίνοντα της πρόβλεψης ποσά, επισφαλών πελατών που δεν καλύπτονται από ένδικα μέσα, εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν.3091, όπου και αποσβένονται οριστικά.

Το ποσό του 44.11 δεν υπάγεται σε φόρο εισοδήματος εκτός και αν στο τέλος έκαστης 5ετίας (αρχομένης από 1.200) υφίσταται υπόλοιπο, όπου και μεταφέρεται στα ακαθάριστα έσοδα της επόμενης χρήσης.

Η μετάβαση στο νέο καθεστώς θα γίνει με φορολόγηση 25% του ποσού του 44.11 του πρώτου ισολογισμού που θα συνταχθεί μετά την 31.12.04 που είχε σχηματιστεί με βάση τον Ν.3091/02.

Η καταβολή του φόρου θα γίνει με την υποβολή δήλωσης εντός 2 μηνών από τη λήξη της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού σε 3 διμηνιαίες δόσεις. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης του υπολοίπου δεν θα αποδοθεί φόρος εισοδήματος.

1.13 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία Β και Γ κατηγορίας, βρίσκεται λογιστικά με έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα μιας σειράς εξόδων. Οι αποσβέσεις είναι ένα απ' αυτά.

Από τα ακαθάριστα έσοδα εκπίπτουν, οι αποσβέσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση για κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους παγίου συναφούς με τη λειτουργία της επιχείρησης και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης, εφόσον έγιναν με οριστικές εγγραφές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κ.Β.Σ για κάθε επιχείρηση.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων οι επιχειρήσεις δύνανται να χρησιμοποιούν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης και δεν έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν κάποιο συντελεστή απόσβεσης ο οποίος βρίσκεται μεταξύ του κατώτερου και του ανώτερου.

Η επιλογή του κατώτερου ή του ανώτερου συντελεστή απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία ανήκουν στην ίδια κατηγορία και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους.

1.13.1 Δηλαδή οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες:

α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία να επιλέξουν τον κατώτερο συντελεστή απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τον ανώτερο.

β) εφόσον επιλέξουν συντελεστή απόσβεσης, π.χ. τον κατώτερο, αυτόν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των συγκεκριμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

1.14 ΠΑΓΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ.

Όμως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της ίδιας κατηγορίας που αποκτώνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τον κατώτερο είτε τον ανώτερο συντελεστή απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Για την εφαρμογή των παραπάνω ως κατηγορία πάγιων περιουσιακών στοιχείων νοείται η τελευταία υπό διάκριση αυτών, όπως ορίζεται στο Π.Δ. 299/2003.

Για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31/12/1997, καθώς και εκείνα που αποκτώνται από 1/1/1998 και μετά οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο.

Κατ' εξαίρεση ορίζεται ότι για τα καινούργια μηχανήματα και τον καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1/1/1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές αυτών επιχειρήσεις οι αποσβέσεις διενεργούνται είτε με τη σταθερή μέθοδο, όπως δηλαδή ορίζεται με την προηγούμενη παράγραφο, είτε με τη φθίνουσα μέθοδο, η μέθοδος δε απόσβεσης που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους.

Δηλαδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις:

- α) δεν έχουν τη δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας να επιλέξουν τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τη φθίνουσα .
- β) εφόσον επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης, έστω τη φθίνουσα, αυτήν θα χρησιμοποιούν μέχρι την πλήρη απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Ωστόσο αν π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1/1 - 31/12/2003 αποκτήσει καινούργια μηχανήματα και επιλέξει γι' αυτά τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει είτε καινούργια μηχανήματα είτε καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής είτε και τα δύο, για την απόσβεση των νέων παγίων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία μπορεί να επιλέξει είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών των οποίων η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι περιορισμένη και πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος και για τα οποία δεν ορίζεται με τις διατάξεις του Π.Δ. 299/2003 κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης, θα αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους.

Τούτο σημαίνει ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν θα υπάρχει δυνατότητα επιλογής κατώτερου ή ανώτερου συντελεστή απόσβεσης, καθόσον αυτά θα αποσβένονται υποχρεωτικά με το συντελεστή απόσβεσης που θα προκύπτει με βάση την αποσβεστέα αξία και την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους.

Ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί, και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης.

Σε άλλη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε.

Από τον κανόνα αυτό εξαιρούνται οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν την εξής δυνατότητα:

α) είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους .

β) να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά αλλά με συντελεστή μειωμένο κατά το 50% εκείνου που προβλέπεται.

Δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις γι' αυτό με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4%(μείον 50%).

Προσοχή η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου όλες τις διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις ή θα διενεργήσει τις προβλεπόμενες μειωμένες αποσβέσεις και στις τρεις - 3 - διαχειριστικές χρήσεις).

Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι όσα αναφέρονται πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης.

1.14.1 Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- 1) Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 1/1/2003 και μετά.
- 2) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1.1.2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- 3) Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν υποκατάστημα.

4) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκατάστημα πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

5) Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδο ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα.

Παράδειγμα: Μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.

6) Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδο ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

Την επιλογή την οποία θα προκρίνουν υποχρεούνται να την ακολουθήσουν για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους και δεν μπορούν να τη μεταβάλλουν κατά τις ως άνω διαχειριστικές χρήσεις τους.

Δηλαδή, στην περίπτωση κατά την οποία επιλέξουν, έστω, τη μη διενέργεια αποσβέσεων επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων τους, δεν θα διενεργούν αποσβέσεις επί όλων των παγίων περιουσιακών στοιχείων τους και κατά τις τρεις (3) παραπάνω διαχειριστικές χρήσεις τους.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις 3, 4, 5 και 6 οι επιχειρήσεις θεωρούνται νέες μόνον όσον αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδο ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα, οπότε η επιλογή της μη διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κ.λπ.

Στις ασώματες ακινητοποιήσεις και στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης των νέων επιχειρήσεων δεν παρέχεται η δυνατότητα μη διενέργειας ή διενέργειας αποσβέσεων με το χαμηλό συντελεστή.

1.15 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον προβλεπόμενο συντελεστή είναι αποσβέσεις ενός έτους ή με άλλα λόγια δώδεκα (12) μηνών, οπότε αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3ο μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής χρήσης ή επειδή πουλήθηκε το 10ο μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 10/12 αυτών. Σημειώνεται ότι στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό.

Κατά την ίδια έννοια αν κάποιο πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, έστω για δεκαπέντε (15) μήνες, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση της υπερδωδεκάμηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα προσαυξηθούν κατά τα 3/12 αυτών, δηλαδή θα ανέλθουν στα 15/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

1. Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης

Τα έξοδα ίδρυσης –οργάνωσης, η φήμη, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (λογαριασμός 16 λογιστικού σχεδίου) μπορούν να αποσβεστούν σε μία χρήση ή ισόποσα δηλαδή έστω και την τελευταία μέρα του μήνα που κλίνει η χρήση εάν έχουν καταχωρηθεί ως αξία στα βιβλία της επιχείρησης. Δηλαδή εάν επιθυμούμε την απόσβεση τους σε 5 έτη (όχι πέραν της πενταετίας) θα κάνουμε απόσβεση 20% πάνω στην καθαρή αξία. (αρ 31 ν.2238/1994)

2. Περιουσιακά στοιχεία αξίας μέχρι 1200 ευρώ (από 1/1/2005)

Πάγια περιουσιακά στοιχεία η αξία κτήσης εκάστου των οποίων είναι μέχρι χίλια διακόσια (1200) € δύνανται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά δυνητική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στη εν λόγω διαχειριστική χρήση είτε τμηματικά .

Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο αυτής της κατηγορίας ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι 1200 €) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τ.Π. - Δ.Α., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

3. Αποσβέσεις Η/Υ και λογισμικού

Η απόσβεση των Η.Υ. και του λογισμικού τους μπορεί να γίνεται εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

4. Εργαλεία και ανταλλακτικά μηχανημάτων

Τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποσβέσουν τμηματικά.

5. Περιουσιακά στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά

Όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης ούτε και για τις τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης, γι' αυτά και για το χρονικό διάστημα που είναι εκτός εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις.

6. *Πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά*
Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά, δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστική χρήση (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κ.λπ.), θα υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

7. *Ιδιοχρησιμοποίηση παγίου*

Εάν π.χ. κάποιο οικοδόμημα ιδιοχρησιμοποιείται, οπότε προκύπτει εισόδημα από ιδιόχρηση, και υπό την προϋπόθεση ότι το καθαρό εισόδημα από την ιδιόχρηση αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. (κατά τις οποίες από το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιόχρηση εκπίπτουν μεταξύ των άλλων και αποσβέσεις, οι οποίες υπολογίζονται με συντελεστή 3% ή 5% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ανάλογα με τη χρήση του οικοδομήματος σύμφωνα με ν. 3522 οι αποσβέσεις αυτές αφαιρούνται από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για το οικοδόμημα με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οπότε από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων.

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα, καθώς και για τους υπόχρεους της παρ. 4 του άρθρου 2 (Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λπ.) που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

*Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, νοσοκομεία ή κλινικές και ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις.

Παράδειγμα: Η εμπορική εταιρία Α & Σία Ο.Ε έχει ιδιόκτητο ακίνητο που το χρησιμοποιεί ως κατάστημα αξίας κτήσης 300.000€ (συντελεστής απόσβεσης 3%) και το ετήσιο τεκμαρτό ενοίκιο υπολογίζεται στο ποσό 20.000€. Στην περίπτωση αυτή, οι ετήσιες αποσβέσεις που απεικονίζονται στα βιβλία είναι:

$300.000 \times 3\% = 9.000 \text{ €}$. Οι φορολογικά αναγνωρίσιμες αποσβέσεις είναι: $9.000 - 20.000 \times 3\%$ (λόγω καταστήματος) = 8.400€. Οι αποσβέσεις 600€ δεν αναγνωρίζονται φορολογικά και δηλώνονται ως λογιστική διαφορά σε περίπτωση ελέγχου.

8. Οικιακές συσκευές και συστήματα χρήσης φυσικού αερίου

Για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία προβλέπεται απόσβεση μόνο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό 75% της αξίας τους.

9. Αποσβέσεις μικρότερες του 10% της αξίας κτήσης

Κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, αφού μειωθεί και με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχειριστική χρήση (δηλαδή κάνω τις αποσβέσεις της χρήσης που οφείλω να κάνω και αυτό που απομένει), είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης (προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων) ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεστεί σε αυτή τη διαχειριστική χρήση.

10. Παρακράτηση κυριότητας παγίου

Όταν η κυριότητα ενός παγίου παρακρατείται από τον πωλητή του μέχρι να εξοφληθεί η αξία του παγίου αυτού στοιχείου η επιχείρηση δεν έχει δικαίωμα να υπολογίζει αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από τη στιγμή που θα περιέλθει το πάγιο στην κυριότητα του.

11. Συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων

Η προερχόμενη από τη συγχώνευση ή μετατροπή με οποιοδήποτε νόμο εταιρεία δεν θεωρείται νέα. Αν όμως, κατά το χρόνο του μετασχηματισμού κάποια από τις συγχωνευόμενες ή η μετατρεπόμενη επιχείρηση είναι νέα (βλέπε ορισμό νέας επιχείρησης πιο πάνω), τότε και η προερχόμενη από τη συγχώνευση ή μετατροπή εταιρεία έχει το δικαίωμα, για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εισφέρθηκαν από τις "νέες" επιχειρήσεις, είτε να μην ενεργεί αποσβέσεις είτε να ενεργεί με το μειωμένο συντελεστή, ανάλογα με τον τρόπο που είχε ενεργήσει (προ του μετασχηματισμού) η συγχωνευθείσα ή μετατραπείσα επιχείρηση.

Επίσης, αν μια "νέα" επιχείρηση αγοράσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46α του Ν. 1892/1990 (όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/1991) τα ενεργητικά στοιχεία προβληματικής επιχείρησης, αυτή δικαιούται να κάνει χρήση των πιο πάνω ευεργετικών διατάξεων και για τα αγορασθέντα στοιχεία του ενεργητικού της προβληματικής επιχείρησης, καθόσον στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει καθολική διαδοχή.

Ορισμός προβληματικής εγχείρησης σύμφωνα με το αρ.14 του Ν. 2000/1991.

Επιχείρηση, που έχει αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία της για οικονομικούς λόγους, ή είναι σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή έχει πτωχεύσει ή τεθεί υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών ή υπό προσωρινή διαχείριση ή υπό εκκαθάριση οποιασδήποτε μορφής ή παρουσιάζει έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών της, υποβάλλεται στην προβλεπόμενη από τα άρθρα 9 και 10 του νόμου αυτού εκκαθάριση, ύστερα από απόφαση του εφετείου της έδρας της επιχείρησης, εκδιδόμενη με βάση τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 9 του Ν. 1386/1983 και έπειτα από αίτηση πιστωτή ή πιστωτών, εκπροσωπούντων το 20% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της. Ως παύση πληρωμών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λογίζεται η μη πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης και πάντως μεγαλύτερη του ποσού των 586.940,57 ευρώ

12. Αποσβέσεις κατά την μετάταξη επιχειρήσεων από βιβλία α κατηγορίας σε βιβλία β ή γ .

Στην απογραφή ενάρξεως γράφονται όλα τα πάγια της επιχείρησης με την αξία αγοράς τους, σε ξεχωριστή στήλη οι αποσβέσεις που έπρεπε να έχουν γίνει μέχρι εκείνη τη μέρα και δίπλα η αναπόσβεστη αξία των παγίων.

Και από την ημέρα που έγινε η μετάταξη και εφεξής η επιχείρηση θα υπολογίζει αποσβέσεις πάνω στην αρχική αξία αγοράς μέχρις ότου απομείνει σε κάθε πάγιο υπολειμματική αξία 0,01 λεπτό (Αυτό συμβαίνει γιατί στα βιβλία α' κατηγορίας δεν υπολογίζονται αποσβέσεις 31/12 και το αποτέλεσμα ελέγχεται εξωλογιστικά.)

Προσοχή τα ίδια ισχύουν και στις περιπτώσεις που επιχειρήσεις με βιβλία β' κατηγορίας υπολογίζουν τα κέρδη τους εξωλογιστικά και μόνο.

13. Αποσβέσεις κατά την μετάταξη επιχειρήσεων από βιβλία β κατηγορίας σε βιβλία γ .

Στην περίπτωση αυτή συνεχίζουμε να υπολογίζουμε αποσβέσεις με τον τρόπο που υπολογίζονται πριν την μετάταξη και στην εταιρεία με Γ κατηγορίας βιβλία μέχρι να απομείνει υπολειμματική αξία 0,01 λεπτό.

14. Εταιρίες χρηματοδότησης (leasing)

Έχουν δικαίωμα να ενεργούν αποσβέσεις στα μισθωμένα αυτοκίνητα ίσες με εκείνες που θα ενεργούσε κάποιος στην περίπτωση που τα είχε αγοράσει.

15. Αγορά παγίων από Εξωχώρια εταιρεία

Ειδικά, οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. Για τους σκοπούς αυτούς εξωχώρια εταιρία εννοείται η εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.

16. Αποσβέσεις στο ΦΠΑ παγίων και ο οποίος δεν εκπίπτει από το φόρο εκροών .

Ο ΦΠΑ αυτός προσαυξάνει την τιμή κτήσης και άρα επί της συνολικής αξίας του παγίου θα υπολογιστούν οι αποσβέσεις

17. Επιχορηγήσεις – επιδοτήσεις παγίων

Μόνο οι αποσβέσεις που αντιστοιχούν στο τμήμα της αξίας των παγίων που δεν επιχορηγήθηκαν ή επιδοτήθηκαν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα .

1.16 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΩΡΕΑΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ

Για τον υπολογισμό των τακτικών αποσβέσεων , αφαιρείται από την αξία κτήσης των πάγιων στοιχείων το ποσό της δωρεάν επιχορήγησης που εισπράττει η επιχείρηση από το Δημόσιο. Αντί αυτού στην πράξη εφαρμόζεται το εξής:

Όταν η επιχείρηση αποκτήσει πάγια στοιχεία με δωρεάν επιχορήγηση από το δημόσιο, τότε υπολογίζεται πρώτα οι τακτικές με τους νόμιμους συντελεστές πάνω στην αρχική αξία των επί μέρους παγίων και με τα ποσά αυτά των αποσβέσεων χρεώνονται ο λογαριασμός 66 με πίστωση των παγίων αυτών στοιχείων (λογαριασμός αποσβεσμένα πάγια). Στη συνέχεια, υπολογίζονται τακτικές αποσβέσεις με τους ίδιους συντελεστές πάνω στα ποσά των επί μέρους επιχορηγήσεων που αντιστοιχούν στα πιο πάνω πάγια και με τα ποσά αυτά των αποσβέσεων πιστώνεται ο λογαριασμός 81.01.05.000 με χρέωση του λογαριασμού 41.10.

1.17 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΤΑΤΑΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

α) Σε περίπτωση μετάταξης μιας εμπορικής ή βιοτεχνικής επιχείρησης από βιβλία α' και β' κατηγορίας σε βιβλία γ' κατηγορίας, τότε, στην απογραφή έναρξης με βιβλία γ' κατηγορίας, γράφονται όλα τα πάγια στοιχεία με την αξία αγορά τους, με τις αποσβέσεις που έπρεπε να γίνουν μέχρι την ημέρα εκείνη που έγινε η μετάταξη της στην γ' κατηγορίας βιβλίων και με το υπόλοιπο αναπόσβεστο ποσό. Από την ημέρα αυτή και μετά θα γίνονται κανονικά οι αποσβέσεις για κάθε πάγιο χωριστά, πάνω στην αρχική αξία (αξία αγοράς) μέχρις ότου το καθένα από τα πάγια αυτά αποσβεστεί πλήρως, οπότε και θα παρακολουθείται στη συνέχεια με ένα λεπτό (0.01) υπόλοιπο.

Αυτό γίνεται, διότι στις εμπορικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις με βιβλία α΄ ή β΄ κατηγορίας (μέχρι 31/12/98) δεν υπολογίζονται αποσβέσεις στο τέλος κάθε χρήσης και τα κέρδη τους υπολογίζονται εξωλογιστικά, δηλαδή με τη χρήση του μοναδικού συντελεστή καθαρού κέρδους έχουν ληφθεί υπόψη και οι ετήσιες τακτικές αποσβέσεις. Από 01/01/1999 και μετά για τις επιχειρήσεις με β΄ κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ υπολογίζονται υποχρεωτικά κάθε χρόνο αποσβέσεις, για κάθε πάγιο στοιχείο χωριστά, σε ειδικές σελίδες του βιβλίου εσόδων-εξόδων ή σε ξεχωριστές αθεώρητες καταστάσεις (Εγκ. Υπ. Οικ. 1064560/14.07.00). β) Σε περίπτωση μετάταξης μιας επιχείρησης παροχής υπηρεσιών από βιβλία β΄ κατηγορίας σε βιβλία γ΄ κατηγορίας, τα πράγματα είναι διαφορετικά. Στις επιχειρήσεις αυτές, όταν τηρούνται β κατηγορίας βιβλία, κάθε χρόνο υπολογίζονταν αποσβέσεις και τα κέρδη προσδιορίζονταν εσωλογιστικά (δηλαδή έσοδα μείον έξοδα= κέρδη). Και στην περίπτωση αυτή, όμως, ο λογιστής θα πρέπει να υπολογίσει από την αρχή τις αποσβέσεις που έπρεπε να γίνουν για κάθε πάγιο στοιχείο χωριστά, (κυρίως μέχρι και την χρήση 1991 και στη συνέχεια από 1/1/1997 και μετά, γιατί από 1/1/1992 μέχρι 31/12/1996, όσες αποσβέσεις έχουν γραφεί στα βιβλία αυτές μόνο λαμβάνονται υπόψη), για τον αποκλεισμό τυχόν προηγούμενων λανθασμένων υπολογισμών, έτσι ώστε στην απογραφή με γη κατηγορίας βιβλία να γράφουν τα σωστά ποσά της αρχικής αξίας, των αποσβέσεων που έπρεπε να γίνουν μέχρι την ημέρα αυτή της μετάταξης και δίπλα το υπόλοιπο αναπόσβεστο ποσό.

Άσκηση:

Την 01/01/2002 η επιχείρηση έχει τους λογαριασμούς: Μηχανήματα 20.000€, Αποσβεσμένα μηχανήματα 18.000€. Η επιχείρηση χρησιμοποιεί την σταθερή μέθοδο απόσβεσης και το ποσοστό απόσβεσης είναι 15%. Να υπολογισθεί η απόσβεση στις 31/12/2002 και να γίνει η εγγραφή.

Λύση:

Η απόσβεση υπολογίζεται στην αξία κτήσης του μηχανήματος
 $20.000 \times 15\% = 3.000\text{€}$

Επειδή όμως, το σύνολο των αποσβέσεων (είναι ο λογαριασμός αποσβεσμένα μηχανήματα) δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από την αξία κτήσης του παγίου, για τον λόγο αυτό οι αποσβέσεις στο 2002 θα είναι μόνο 2.000€ και πιο συγκεκριμένα 1.999,99€ για να αφήσουμε υπόλοιπο ένα λεπτό (0,01)

Η λογιστική εγγραφή στο ημερολόγιο θα είναι:

66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων	1.999,99	
12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα		1.999,99

Στο Γενικό Καθολικό θα έχουμε:

+ Μηχανήματα - 20.000	+ Αποσβεσμένα μηχ/τα - 18.000 (1)1.999,99	+Αποσβέσεις μηχ/των - 1.999,99(1)
--------------------------	---	--------------------------------------

Ο ισολογισμός της επιχείρησης στις 31/12/2002 θα έχει την παρακάτω εμφάνιση:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Μηχανήματα	20.000
-Αποσβεσμένα μηχ/τα	19.999 0,01
.....	

Από 01/01/2003 και για όσα χρόνια η επιχείρηση έχει το μηχάνημα αυτό, δεν θα υπολογίζει καθόλου αποσβέσεις.

Άσκηση:

Παράδειγμα αγοράς διαμερίσματος από επιχείρηση που θα τη χρησιμοποιήσει ως γραφείο:

Η επιχείρηση ΑΛΦΑ Α.Ε αγοράζει στις 10/06/2003 με συμβολαιογραφικό έγγραφο ένα διαμέρισμα 100μ², από τον εργολάβο Αντωνίου που βρίσκεται στην οδό Πεύκων 10 Θεσσαλονίκη. Η αξία του διαμερίσματος στα 125.000€ Από το ποσό αυτό καταβλήθηκαν τα 50.000€ και για το υπόλοιπο ποσό θα καταβληθεί στις 10/6/2004.

Κατά την υπογραφή του συμβολαίου καταβλήθηκαν και τα εξής ποσά:

- α) Φόρος μεταβίβασης 17.500€ (η Δ.Ο.Υ για τον υπολογισμό του φόρο μεταβίβασης εκτίμησε το ακίνητο στα 200.000€)
- β) Χαρτόσημο και λοιπά έξοδα (όπως αναγράφονται στο συμβόλαιο) 550€
- γ) Ακαθάριστη αμοιβή του συμβολαιογράφου Πέτρου 2.500€. Από το ποσό αυτό αφαιρείται ο παρακρατούμενος φόρος 20% που είναι 500€ και καταβάλλεται στο συμβολαιογράφο το υπόλοιπο καθαρό ποσό που είναι 2.000€.

δ) Καταβάλλεται στο δικηγόρο Ευαγγέλου το ποσό 500€ως έξοδα που πραγματοποίησε για την αγορά του διαμερίσματος αυτού. Επίσης, καταβάλλεται και το ποσό της αμοιβής του που αναλύεται ως εξής:
Ακαθάριστη αμοιβή 1.000€ - 20% φόρος = 200€, υπόλοιπο καθαρό ποσό 800€.

Ο συντελεστής απόσβεσης του ακινήτου αυτού είναι 8% ετησίως.
Ζητείται : Να γίνουν οι εγγραφές αγοράς του πιο πάνω ακινήτου και οι υπόλοιπες εγγραφές μέχρι 31/12/2003.

Λύση:

A) Με τη συνολική αξία αγοράς του ακινήτου, που είναι 125.000€ (και όχι με την αξία που το εκτίμησε η Δ.Ο.Υ) γίνεται η εξής εγγραφή:

11 Κτίρια	125.000	
50 Προμηθευτές (Αντωνίου)		75.000
38 Ταμείο		50.000
Αγορά διαμερίσματος ως συμβόλαιο....		

B) Για το φόρο μεταβίβασης και τα λοιπά έξοδα (εκτός από τις αμοιβές συμβολαιογράφου και του δικηγόρου) που είναι συνολικά 18.550€ (15.500+550+500=18.550), γίνεται η εξής εγγραφή:

16.14 Έξοδα απόκτησης κτιρίου	18.550	
38 Ταμείο		18.550
Έξοδα αγοράς διαμερίσματος περιοχής....		

Γ) Η ακαθάριστη αμοιβή του συμβολαιογράφου είναι 2.500€, ο φόρος 20% είναι 500€ και το καθαρό ποσό 2.000€. Με τα ποσά αυτά γίνονται οι εξής εγγραφές :

16.14 Έξοδα απόκτησης κτιρίων	2.500	
53.08 Πιστωτές (Πέτρου)		2.500
Αμοιβή συμβολαιογράφου ως συμβόλαιο....		

53.08 Πιστωτές (Πέτρου)	500	
54 Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη		500
Φόρος 20% αμοιβής συμβολαιογράφου		

Για το ποσό που καταβάλλεται, γίνεται η εξής εγγραφή:

53.08 Πιστωτές (Πέτρου)	2.000	
38 Ταμείο		2.000
Καταβολή καθαρής αμοιβής στο συμβολαιογράφο		

Δ) Η ακαθάριστη αμοιβή του δικηγόρου είναι 1.000€, ο φόρος 20% είναι 200€ και το καθαρό ποσό που εισπράττει ο δικηγόρος, είναι 800€. Με τα ποσά αυτά γίνονται ακριβώς ίδιες εγγραφές με εκείνες της πιο αμοιβής του συμβολαιογράφου.

Ε) Καταβάλλεται στη Δ.Ο.Υ ο παρακρατούμενος φόρος 20% του συμβολαιογράφου και του δικηγόρου που είναι συνολικά 700€ (500+200=700€). Εντός 20 ημερών από την λήξη του διμήνου. Το δίμηνο είναι Μάιος και Ιούνιος.

Για το ποσό αυτό γίνεται η εξής εγγραφή:

54 Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη	700	
38 Ταμείο		700
Καταβολή φόρου 20% ως προσωρ. δήλωση...		

ΣΤ) Υπολογίζονται οι αποσβέσεις για το ακίνητο. Ο συντελεστής είναι 8% ετησίως. Το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιείται είναι από 11.6 – 31.12, Δηλαδή 7 μήνες. Η αξία του ακινήτου είναι 125.000€. Επειδή στο συμβόλαιο δεν αναφέρεται τι μέρος από την αξία αυτή αποτελεί το οικοπέδο, μετά από σχετική επιμέτρηση έγινε αποδεκτό, ότι το 25% της αξίας του ακινήτου αποτελεί την αξία του οικοπέδου και το 75% την αξία του κτιρίου, που υπόκειται σε απόσβεση.

Οι αποσβέσεις θα είναι : $93.750 * 8\% = 7.500$ ετήσια απόσβεση
 $7.500 * 7/12 = 4.375$ η απόσβεση για το 2003.

66 Αποσβέσεις κτιρίων	4.375	
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια		4.375
Υπολογισμός απόσβεσης		

Ζ) Στις 31.12, ο λογαριασμός 16.14 «Έξοδα απόκτησης κτιρίων» εμφανίζεται χρεωμένος με τα εξής ποσά:

550.550 (φόρος μεταβίβασης)
 500.500 (αμοιβή συμβολαιογράφου)
 —1.000 (αμοιβή δικηγόρου)
 22.050

Το ποσό αυτό μπορεί να αποσβεστεί εφάπαξ η ισόποσα μέσα σε 5 έτη. Με το ποσό της απόσβεσης αυτής χρεώνεται ο λογαριασμός 66.05.14 «Αποσβέσεις εξόδων κτήσης ακινητοποιήσεων» και πιστώνεται με το ίδιο ποσό ο λογαριασμός 16.99.14 παραμένει στην απογραφή και στον ισολογισμό της επιχείρησης.

Όταν αποσβεστούν πλήρως τα έξοδα αυτά καθώς και στην περίπτωση της εφάπαξ απόσβεσης στην ίδια χρονιά, χρεώνεται ο λογαριασμός 16.99.14 με το ποσό 22.050€για να εξισωθεί και πιστώνεται με το ίδιο πόσο ο λογαριασμός 16.14.00, οπότε εξισώνεται και ο λογαριασμός αυτός. Στα έξοδα αυτά δεν αφήνουμε υπόλοιπο 0,01 λεπτά όπως συμβαίνει στα πάγια περιουσιακά στοιχεία.(μηχανήματα, κτίρια, έπιπλα κτλ)

2.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

2.1.1 Έννοια των προβλέψεων:

Η **πρόβλεψη** συνιστά μια επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσεως, η οποία γίνεται στο τέλος της χρήσεως, και αποβλέπει στην κάλυψη ζημίας ή εξόδων ή υποτιμήσεως στοιχείων ενεργητικού όταν, κατά την ημερομηνία που συντάσσεται ο ισολογισμός, είναι πιθανή η πραγματοποίηση τους και το μέγεθός τους μπορεί να εκτιμηθεί έστω και κατά ικανοποιητική προσέγγιση.

Οι προβλέψεις δικαιολογούνται από την αρχή της συντηρητικότητας η οποία διέπει τις λογιστικές μετρήσεις για να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα της οικονομικής μονάδας. Ενώ δηλαδή ένα έσοδο ή ένα κέρδος αναγνωρίζεται λογιστικώς μόνο όταν είναι *πραγματοποιημένο*, όταν έχει εισπραχθεί ή έχει δημιουργήσει απολύτως καθορισμένη και διεκδικήσιμη απαίτηση, ένα έξοδο ή μια ζημία αναγνωρίζονται λογιστικώς από τη στιγμή που υπάρχει πιθανότητα πραγματοποίησής. Η πρόβλεψη αποτελεί τη λογιστική αναγνώριση αυτής της πιθανότητας.

Γεγονότα που μπορεί να εμφανίσουν πιθανότητες ζημιών ή εξόδων για την οικονομική μονάδα είναι διαφορά, όπως χ προοπτικές για μεταβολές στις τους συναλλάγματος όταν η επιχείρηση έχει απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που πρέπει να διακανονισθούν σε ξένο νόμισμα, εκκρεμείς δίκες για την έκβαση των οποίων υπάρχουν αμφιβολίες, ενδεχόμενες επισφάλειες απαιτήσεων κ.α. Για να πραγματοποιηθεί η πρόβλεψη, κατά τη γνώμη μας, δεν αρκεί μια ασθενής υπόνοια για την επέλευση των, αλλά θα πρέπει να υπάρχει μια σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησής.

Είναι φυσικό ότι η εκτίμηση, τόσο της πιθανότητας αυτής όσο, πολλές φορές, και του ποσού της ενδεχόμενης επιβαρύνσεως που θα έχει η οικονομική μονάδα από την πραγματοποίηση της, ενέχει σημαντικό υποκειμενικό στοιχείο. Γι' αυτό κατά την διενέργεια των προβλέψεων θα πρέπει να συλλέγονται και να αξιολογούνται όλα εκείνα τα στοιχεία και οι πληροφορίες που μπορούν να την θεμελιώσουν και να την δικαιολογήσουν. Με αυτή την προϋπόθεση η διενέργεια των προβλέψεων είναι υποχρεωτική.

2.1.2 Διάκριση των προβλέψεων

Το Ε.Γ.Λ.Σ διακρίνει τις προβλέψεις σε δύο βασικές κατηγορίες :

- α) Προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως.
- β) Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους.

Οι **προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως** προορίζονται να καλύψουν έξοδα της χρήσεως τα οποία πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα α έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση θα είχαν προσαυξήσει τα οργανικά έξοδα της χρήσεως.

Οι **προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους** προορίζονται να καλύψουν έκτακτες ζημίες και έκτακτα έξοδα που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Οι ζημίες αυτές και τα έξοδα, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν προσαύξει τις έκτακτες και ανόργανες ζημίες και έξοδα της κλεισμένης χρήσεως ή τις ζημίες και έξοδα προηγούμενων χρήσεων.

2.1.3 Οι λογαριασμοί προβλέψεων σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ εμφανίζονται στους λογαριασμούς:

- α. 44 Προβλέψεις
- β. 68 Προβλέψεις εκμετάλλευσης
- γ. 78 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις εκμετάλλευσης
- δ. 83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους
- ε. 84 Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων.

2.1.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Οι προβλέψεις παρακολουθούνται με τους δευτεροβάθμιους του λογαριασμού 44 «προβλέψεις», τα πιστωτικά υπόλοιπα των οποίων εμφανίζουν σωρευτικά τις ήδη σχηματισμένες και από προηγούμενες χρήσεις προβλέψεις που προορίζονται να καλύψουν πιθανολογούμενα έξοδα εκμεταλλεύσεως (λογά/μη 44.00-44.09) ή έκτακτες ζημίες και έκτακτα έξοδα (λογά/μη 44.10-44.19 και 44.98) σύμφωνα με τη βασική διάκριση των προβλέψεων που δέχεται το Ε.Γ.Λ.Σ σε προβλέψεις εκμεταλλεύσεως και προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους.

Οι μόνες προβλέψεις που δεν παρακολουθούνται με τον λογαριασμό 44 είναι εκείνες που γίνονται για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές, εκτός από Α.Ε, επιχειρήσεις.

Αυτές καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 αν πρόκειται για λοιπές συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή του 18.01.19 αν πρόκειται για λοιπές συμμετοχές. Οι λογαριασμοί αυτοί θεωρούνται αντίθετοι των λογαριασμών συμμετοχών.

Ο λογαριασμός 44 αναλύεται σε δευτεροβάθμιους κατ' είδος προβλέψεως. Επιπλέον, καθένας από τους λογαριασμούς 44.00-44.09 των προβλέψεων εκμεταλλεύσεως αναλύεται σε δύο τριτοβάθμιους με τίτλους 44.0X.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις» και 44.0X.00 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις».

Στα πλαίσια του λογιστικού χειρισμού των προβλέψεων, χρησιμοποιούνται, κατά τρόπο που θα αποσαφηνισθεί στα επόμενα, και οι λογαριασμοί:

α. 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» Αναλύεται σε δευτεροβάθμιους που αντιστοιχούν στους λογαριασμούς 44.00-44.09, εκτός από τον 68.01

«Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές πλην Α.Ε. επιχειρήσεις» ο οποίος αντιστοιχεί στους 18.00.19 και 18.01.19.

β. 78.05 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως». Αναλύεται σε τριτοβάθμιους, κατ' είδος προβλέψεως, σε απόλυτη αντιστοιχία με τους 44.00-44.09.

γ. 83 «Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους». Αναλύεται σε δευτεροβάθμιους, κατ' είδος προβλέψεως, σε απόλυτη αντιστοιχία με τους λογαριασμούς 44.10-44.19 και 44.98.

δ.84 «Εσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων». Περιλαμβάνει τους δευτεροβάθμιους:

1).84.00 «Εσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων», οι τριτοβάθμιοι του οποίου αντιστοιχούν απόλυτα προς τους δευτεροβάθμιους του 44.

2).84.01 «Εσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους», ο οποίος αναπτύσσεται σε τριτοβάθμιους που αντιστοιχούν προς τους δευτεροβάθμιους 44.10-44.19 και 44.98.

2.2 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

2.2.1 Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως

Οι προβλέψεις εκμεταλλεύσεως σχηματίζονται – και οι ήδη σχηματισμένες επαυξάνονται – με χρέωση του λογαριασμού 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» και πίστωση του λογαριασμού 44 προβλέψεις. Στο τριτοβάθμιο επίπεδο οι προβλέψεις καταχωρούνται στους υπολογαριασμούς «Σχηματισμένες προβλέψεις» του 44.

Αν πρόκειται για προβλέψεις υποτιμήσεως συμμετοχών σε λοιπές εκτός από Α.Ε επιχειρήσεις, τότε αντί του λογαριασμού 44 πιστώνεται, κατά περίπτωση, ο λογαριασμός 18.00.19 ή ο 18.01.19

Όπως είναι ευνόητο, η χρέωση του λογαριασμού 68 συνεπάγεται επιβάρυνση του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως, στον οποίο θα μεταφερθεί το υπόλοιπο του 68 στο τέλος της χρήσεως.

2.2.2 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους σχηματίζονται – και οι ήδη σχηματισμένες επαυξάνονται – με χρέωση του λογαριασμού 83 «Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους» και πίστωση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις», με κίνηση των αντίστοιχων κατ' είδος προβλέψεως δευτεροβάθμιων.

Η χρέωση του λογαριασμού 83 έχει ως επακόλουθο να μην επιβαρύνεται με τις προβλέψεις αυτές ο λογαριασμός γενικής εκμεταλλεύσεως, αλλά ο λογαριασμός 86 «Αποτελέσματα χρήσεως» όπου μεταφέρεται το υπόλοιπο του 83 στο τέλος της χρήσεως.

2.3 ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται όταν πραγματοποιηθεί το έξοδο ή όταν επέλθει ο κίνδυνος ή η ζημία για την αντιμετώπιση των οποίων σχηματίστηκαν.

2.3.1 Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως

Για τη χρησιμοποίηση των προβλέψεων εκμεταλλεύσεως, το Ε.Γ.Λ.Σ δέχεται δύο λογιστικούς χειρισμούς, στους οποίους το Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής, με τη γνωμάτευση του αριθ. 91/1683/8.1.1992 πρόσθεσε ένα τρίτο.

2.3.1α Πρώτος χειρισμός

Κατά την καταβολή τους τα έξοδα για τα οποία είχαν σχηματισθεί σε προηγούμενες χρήσεις προβλέψεις, φέρονται κατευθείαν στην χρέωση των αντίστοιχων προβλέψεων του 44 και στους τριτοβάθμιους υπολογαριασμούς «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις». Έτσι, σε ένα λογαριασμό προβλέψεως η οποία έχει χρησιμοποιηθεί:

- ο τριτοβάθμιος 44.0X.00 « Σχηματισμένες προβλέψεις» εμφανίζει πιστωτικό υπόλοιπο ίσο με την πρόβλεψη που σχηματίστηκε κατά το παρελθόν.
- ο τριτοβάθμιος 44.0X.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις» εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο ίσο με τα έξοδα που καταβλήθηκαν και για τα οποία είχε σχηματισθεί η πρόβλεψη.

Αν οι σχηματισμένες προβλέψεις είναι μεγαλύτερες από το ποσό που χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί, τότε η επιπλέον διαφορά, με χρέωση του λογαριασμού της σχηματισμένης προβλέψεως, μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων».

Αν, αντίθετα, οι σχηματισμένες προβλέψεις είναι μικρότερες από τα πραγματοποιημένα έξοδα, τότε σύμφωνα με την άποψη του Ε.Γ.Λ.Σ, αναπροσαρμόζεται η σχηματισμένη πρόβλεψη: με χρέωση του λογαριασμού 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» πιστώνεται ο κατάλληλος λογαριασμός προβλέψεως του 44 (τριτοβάθμιος «Σχηματισμένες προβλέψεις»). Δεν συμφωνούμε με την άποψη αυτή.

Σχηματισμός ή επαύξηση προβλέψεως δικαιολογούνται μόνο ενόψει πιθανολογούμενης πραγματοποιήσεως εξόδων και όχι για να καλύψουν διαφορές ήδη πραγματοποιηθέντων εξόδων.

Κατά την γνώμη μας, η διαφορά αυτή συνιστά ζημία η οποία μάλιστα ανήκει στην χρήση που πραγματοποιήθηκαν τα έξοδα, επειδή τότε δημιουργήθηκαν οι συνθήκες που κατέστησαν ανεπαρκή τη σχηματισμένη στο παρελθόν πρόβλεψη. Συνεπώς η κατά τη γνώμη μας ορθή εγγραφή είναι τα επιπλέον σχηματισμένης προβλέψεως έξοδα να μεταφερθούν στη χρέωση του λογαριασμού χρησιμοποιημένων προβλέψεων όπου είχαν καταχωρηθεί.

Ο χειρισμός αυτός είναι απλός, έχει όμως το μειονέκτημα ότι καταχωρούνται πρωτογενώς έξοδα σε λογαριασμό ισολογισμού (τον 44), γεγονός που δυσχεραίνει τις ελεγκτικές διαδικασίες και νοθεύει τις αναλύσεις των αποτελεσμάτων.

2.3.1β Δεύτερος χειρισμός

Κατά το δεύτερο χειρισμό τα ποσά εξόδων, για τα οποία είχα σχηματισθεί προβλέψεις σε προηγούμενες χρήσεις, καταχωρούνται στους κατάλληλους λογαριασμούς των κατ' είδος εξόδων της ομάδας 6. Παράλληλα, από τον λογαριασμό της ήδη σχηματισμένης προβλέψεως, μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 78.05 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως» ποσό ίσο προς το πραγματοποιημένο έξοδο εφόσον φυσικά η πρόβλεψη επαρκεί. Κατά τη μεταφορά χρεώνεται ο τριτοβάθμιος «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις».

Τόσο ο λογαριασμός της ομάδας 6 στον οποίο χρεώθηκαν τα έξοδα, όσο και ο λογαριασμός 78.05 όπου μεταφέρθηκε η πρόβλεψη, καταλήγουν στο τέλος της χρήσεως στον λογαριασμό γενικής εκμεταλλεύσεως όπου επέρχεται συμψηφισμός των εξόδων με τη χρησιμοποιούμενη πρόβλεψη. Τόσο ο λογαριασμός της ομάδας 6 στον οποίο χρεώθηκαν τα έξοδα, όσο και ο λογαριασμός 78.05 όπου μεταφέρθηκε η πρόβλεψη, καταλήγουν στο τέλος της χρήσεως στον λογαριασμό γενικής εκμεταλλεύσεως όπου επέρχεται συμψηφισμός των εξόδων με τη χρησιμοποιούμενη πρόβλεψη. Αν η σχηματισμένη πρόβλεψη ήταν μεγαλύτερη, τότε το επιπλέον ποσό μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 84, όπως και κατά τον πρώτο χειρισμό.

Αν η σχηματισμένη πρόβλεψη ήταν ανεπαρκής, μετά την ολοκληρωτική χρησιμοποίησή της, το ακάλυπτο τμήμα του εξόδου φέρεται σε χρέωση του λογαριασμού 81.02 «έκτακτες ζημίες».

Παρέχεται επίσης δυνατότητα σχηματισμού συμπληρωματικής προβλέψεως, για την οποία όμως διατηρούμε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν κατά την περιγραφή του πρώτου χειρισμού.

Ο χειρισμός αυτός μειονεκτεί στο εξής:

α.) Ενσωματώνονται στην Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως (ΑΛΕ) τα έξοδα που καταχωρήθηκαν στην ομάδα 6, τα οποία όμως δεν πρέπει να περιληφθούν στο λειτουργικό κόστος αλλά να θεωρηθούν διαφορά ενσωματώσεως. Τούτο επειδή στο παρελθόν είχαν κοστολογηθεί οι σχετικές προβλέψεις των. Η λεπτομέρεια αυτή είναι εύκολο να μη προσεχθεί, με συνέπεια να γίνουν εσφαλμένοι κοστολογικοί χειρισμοί στην ΑΛΕ.

β.) Κατά τη σύνταξη της καταστάσεως του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, τα έξοδα που χρεώθηκαν στους λογαριασμούς της ομάδας 6 αυξάνουν το κόστος πωληθέντων, χωρίς να πρέπει. Τούτο συμβαίνει επειδή το ποσό της χρησιμοποιημένης προβλέψεως, που προκαλεί τον συμψηφισμό των εξόδων αυτών, δεν μετέχει στον προσδιορισμό του κόστους πωληθέντων αλλά συναθροίζεται με τα λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως.

Έτσι αλλοιώνονται και τα μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως τα οποία και θα διαφέρουν από τα αντίστοιχα της ΑΛΕ.

2.3.1γ Τρίτος χειρισμός

Κατά τον τρίτο χειρισμό, τα καταβαλλόμενα ποσά εξόδων για τα οποία είχαν γίνει προβλέψεις στο παρελθόν, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 82.00 «Έξοδα προηγούμενων χρήσεων». Ο λογαριασμός αυτός είναι σκόπιμο να αναλύεται σε τριτοβάθμιους λογαριασμούς κατ' είδος εξόδων, αντίστοιχους τουλάχιστον προς τους πρωτοβάθμιους της ομάδας 6.

Οι σχηματισμένες για την κάλυψη των εξόδων αυτών προβλέψεις μεταφέρονται στο σύνολο τους και ανεξάρτητα από την ποσοτική σχέση τους με το ύψος των εξόδων, στην πίστωση του λογαριασμού 84 «Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων», σε ιδιαίτερο δευτεροβάθμιο με τίτλο 84.91 «Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως» που αναλύεται σε τριτοβάθμιους αντίστοιχους των 44.00 – 44.09. Ο λογαριασμός αυτός δεν αναγράφεται στο Ε.Γ.Λ.Σ.

Όπως διαφαίνεται από την τελευταία παράγραφο της γνωματεύσεως, ο τρίτος αυτός χειρισμός θα είναι και ο μόνος που θα παραμείνει έπειτα από μελλοντική νομοθετική τροποποίηση του Ε.Γ.Λ.Σ.

Και με τους τρεις λογιστικούς χειρισμούς, στο τέλος της χρήσεως τα χρεωστικά υπόλοιπα των τριτοβάθμιων λογαριασμών 44.0X.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις» μεταφέρονται στους τριτοβάθμιους 44.0X.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις» των αντίστοιχων δευτεροβάθμιων για αμοιβαία εξίσωση των λογαριασμών αυτών.

2.3.2 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Η γενική ρύθμιση της χρησιμοποίησης των προβλέψεων αυτής της κατηγορίας έχει ως εξής:

Όταν πραγματοποιούνται έκτακτα έξοδα ή ζημιές για τα οποία έχουν γίνει προβλέψεις, καταχωρούνται σε χρέωση των λογαριασμών 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα » και 82 «Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων», στους κατάλληλους δευτεροβάθμιους.

Οι σχηματισμένες προβλέψεις μεταφέρονται σε πίστωση του λογαριασμού 84.01 «Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους», μέχρι του ποσού των καλυπτόμενων εξόδων και ζημιών, ενώ το τυχόν επιπλέον της προβλέψεως μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων».

Από τον γενικό αυτό χειρισμό υφίσταται δύο παρεκκλίσεις:

α.) Σε περίπτωση εκποίησης διαγραφής πάγιου στοιχείου για το οποίο περιλαμβάνεται πρόβλεψη υποτιμήσεως ή απαξιώσεως στον λογαριασμό 44.10 «Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων», το ποσό της σχετικής με το στοιχείο αυτό προβλέψεως μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού του πάγιου στοιχείου που εκποιείται ή διαγράφεται.

β.) Σε περίπτωση διαγραφής επισφαλών απαιτήσεων για τις οποίες είχαν γίνει προβλέψεις στον λογαριασμό 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» μεταφέρονται οι σχετικές προς τις διαγραφόμενες απαιτήσεις προβλέψεις σε πίστωση των λογαριασμών των απαιτήσεων αυτών. Αν τα ποσά των προβλέψεων είναι ανεπαρκή, οι διαφορές, για να κλείσουν οι λογαριασμοί των απαιτήσεων, καλύπτονται με χρέωση του λογαριασμού 81.02.06 «Ζημιές από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις»

2.4 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

2.4.1 Οι προβλέψεις μπορούν να μη χρησιμοποιηθούν όταν:

- α) Το ύψος τους ήταν μεγαλύτερο από το πραγματοποιημένο έξοδο ή τη ζημία.
- β) Εξέλειπε ο λόγος για τον οποίο είχαν δημιουργηθεί, χωρίς να πραγματοποιηθεί το σχετικό έξοδο ή η ζημία.

Σχετικά με την τύχη του αχρησιμοποίητου τμήματος της πρώτης περιπτώσεως, έγινε λόγος στην προηγούμενη παράγραφο. Ως προς την δεύτερη περίπτωση, ολόκληρο το ποσό της προβλέψεως που δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων», στους κατάλληλους δευτεροβάθμιους του.

Παράδειγμα σχηματισμού και χρησιμοποίησης προβλέψεως

Η επιχείρηση Ω έχει, με τους εργαζόμενους σ 'αυτήν, μία διαφορά ως προς την ερμηνεία των όρων συλλογικής συμβάσεως εργασίας. Επειδή υπάρχει η πιθανότητα να δικαιωθεί, ολικά ή μερικά, η άποψη των εργαζομένων, η επιχείρηση σχηματίζει σχετική πρόβλεψη για το ποσό που πιθανολογεί ότι θα καταβάλει :

68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	50.000
68.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	50.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.00 Σχηματισμένες προβλέψεις.	
<i>Σχηματισμός προβλέψεως λόγω εργατικής διαφοράς</i>	

Χρησιμοποίηση της προβλέψεως κατά τον πρώτο χειρισμό.

Περίπτωση Α. Η επιχείρηση, κατά την επόμενη χρήση, υποχρεώνεται να καταβάλει €30.000

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	30.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30.000
38.00 Ταμείο	
<i>Καταβολή διαφορών στο προσωπικό</i>	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	20.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.00 Σχηματισμένες προβλέψεις	
84 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	20.000
84 Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	
84.00.09 Από λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
<i>Μεταφορά αχρησιμοποίητων τμήματος προβλέψεως</i>	

Περίπτωση Β. Η επιχείρηση αναγκάζεται να καταβάλλει €60.000

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	60.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	
38.00 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	60.000
38.00 Ταμείο	
<i>Καταβολή διαφορών στο προσωπικό</i>	
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	10.000
81.02 Έκτακτες ζημίες	
81.02.09 Λοιπές έκτακτες ζημίες	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	10.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	
<i>Μεταφορά ακόλυπτου τμήματος εργατικής διαφοράς στις έκτακτες ζημίες</i>	

Στο τέλος της χρήσεως θα είχαμε, και στις 2 περιπτώσεις :

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	X	
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.00 Σχηματισμένες προβλέψεις		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		X
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις		
<i>Αμοιβαία εξίσωση τριτοβάθμιων</i>		

Το ποσό θα ήταν €30.000στην πρώτη περίπτωση και €50.000στη δεύτερη.

Χρησιμοποίηση προβλέψεων κατά το δεύτερο χειρισμό.

Περίπτωση Α. Καταβάλλονται €30.000

60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Κατάλληλοι αναλυτική)	30.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		30.000
38.00 Ταμείο		
<i>Καταβολή διαφοράς στο προσωπικό</i>		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	30.000	
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις		
78 ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ		30.000
78.05 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως		
78.05.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
<i>Χρησιμοποίηση προβλέψεως για κάλυψη εξόδων</i>		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	20.000	
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
44.09.00 Σχηματισμένες προβλέψεις		
84 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ		20.000
84.00 Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων		
84.00.09 Από λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως		
<i>Μεταφορά αχρησιμοποίητου τμήματος προβλέψεως</i>		

Περίπτωση Β. Καταβάλλονται €60.000

60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Κατάλληλοι αναλυτικοί)	60.000
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 38.00 Ταμείο	60.000
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	50.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως 44.09.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις 78 ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	50.000
78.05 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως 78.05.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως <i>Χρησιμοποίηση προβλέψεως για κάλυψη ισόποσου τμήματος εξόδων</i>	
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	10.000
81.02 Έκτακτες ζημίες 81.02.99 Λοιπές έκτακτες ζημίες 60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Κατάλληλοι αναλυτικοί)	10.000
<i>Μεταφορά ακάλυπτου τμήματος εργατικής διαφοράς στις έκτακτες ζημίες</i>	

Στο τέλος της χρήσεως, οι τριτοβάθμιοι του 44.09 αλληλοεξισώνονται όπως και στον προηγούμενο χειρισμό.

Χρησιμοποίηση προβλέψεως κατά τον τρίτο χειρισμό.

Περίπτωση Α. Καταβάλλονται €30.000

82 ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	30.000
82.00 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
82.00.60 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	30.000
38.00 Ταμείο	
<i>Καταβολή διαφοράς στο προσωπικό</i>	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	50.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
44.09.00 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	
84 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	50.000
84.91 Έσοδα από χρησιμοποιημένες	
προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	
προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως	
84.91.09 Λοιπών προβλέψεων εκμεταλλεύσεως	
<i>Μεταφορά προβλέψεως</i>	

Στο τέλος της χρήσεως γίνεται αμοιβαία εξίσωση των τριτοβάθμιων του 44, όπως και στους προηγούμενους χειρισμούς, με ποσό εγγραφής €50.000.

Περίπτωση Β. Καταβάλλεται ποσό €60.000

Οι εγγραφές είναι πανομοιότυπες με την παραπάνω περίπτωση Α.

2.5 ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ – ΑΝΕΠΙΔΕΚΤΟΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

2.5.1 Γενικά

Η περίπτωση αυτή παρουσιάζει πολύ μεγάλο πρακτικό ενδιαφέρον και θα πρέπει να την προσέξουν ιδιαίτερα οι φοιτητές αλλά και το προσωπικό των λογιστηρίων.

Με βάση τη φερεγγυότητα των οφειλετών, οι απαιτήσεις της επιχείρησης διακρίνονται σε : απαιτήσεις ασφαλούς εισπράξεως, σε απαιτήσεις επισφαλούς εισπράξεως και σε ανεπίδεκτες εισπράξεως. Ειδικότερα :

α. Ασφαλούς εισπράξεως είναι η απαίτηση για την οποία, κατά το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού, υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθεί στο ακέραιο.

β. Επισφαλής κρίνεται η απαίτηση, όταν διαγράφεται, αλλά δεν είναι πλήρως αποδεδειγμένη, η αδυναμία του οφειλέτη να εξοφλήσει την υποχρέωση του. Είναι, δηλ, αβέβαιο αν ο πελάτης θα εκπληρώσει την υποχρέωση τους προς την επιχείρηση. Ενδείξεις τέτοιας αδυναμίας αποτελούν κυρίως οι μεγάλες και συνεχιζόμενες ζημίες του οφειλέτη, εξαιτίας των οποίων έχασε σημαντικό τμήμα των κεφαλαίων του, η σημαντική καθυστέρηση εξόφλησης των χρεών του, η ποινική δίωξη του για οφειλόμενους προς το Δημόσιο φόρους και για υποχρεώσεις του προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, η συχνή διαμαρτύρηση συναλλαγματικών αποδοχής του.

γ. Ανεπίδεκτη εισπράξεως απαίτηση θεωρείται εκείνη που η είσπραξη της εκτιμάται ότι είναι αδύνατη. Αυτό συμβαίνει κυρίως :

- σε περίπτωση πτώχευσης του πελάτη χωρίς ή με ασήμαντο ενεργητικό,
- σε περίπτωση θανάτου του πελάτη χωρίς να καταλείπει περιουσία και να αφήνει κληρονόμους που να αποδέχονται την κληρονομιά,
- σε περίπτωση κακόβουλης αποδημίας χωρίς να αφήσει περιουσία,
- σε περίπτωση που η επιχείρηση άσκησε εναντίον του πελάτη όλα τα ένδικα μέσα κι αυτά αποδείχτηκαν ατελέσφορα,
- σε περίπτωση επίτευξης εξώδικου ή δικαστικού συμβιβασμού, οπότε ανεπίδεκτο είσπραξης θεωρείτε το τμήμα που περικοπή.

Η τυχόν ύπαρξη ελπίδας, ότι στο άωτερο μέλλον θα εισπραχθεί η απαίτηση που, σύμφωνα με τα παραπάνω, κρίνεται ανεπίδεκτη εισπράξεως, δε μεταβάλλει το χαρακτηρισμό αυτής ως ανεπίδεκτης εισπράξεως.

Την τελευταία δεκαετία είχαμε ορισμένες φορολογικές ρυθμίσεις για τους επισφαλείς και τους ανεπίδεκτους εισπράξεως πελάτες. Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν ως εξής :

α) Προηγούμενο καθεστώς (πριν το 1992)

Σύμφωνα με τις προισχύσασες διατάξεις (μέχρι και ισολογισμούς που έκλεισαν πριν από την 31.12.1992) από τα ακαθάριστα έσοδα εκπίπτοντο οι ενεργούμενες με οριστικές εγγραφές αποσβέσεις επισφαλών απαιτήσεων, δηλαδή η οριστική διαγραφή της απαίτησης ως μη εισπράξιμης, η οποία γινόταν για κάθε ένα πελάτη ατομικά και όχι συγκεντρωτικά για όλους τους πελάτες της επιχείρησης. Για να αναγνωρισθεί προς έκπτωση η απόσβεση αυτή απαιτείτο να είναι πράγματι επισφαλής, δηλαδή ο πελάτης να είναι πράγματι αφερέγγυος και το βάρος της απόδειξης για την απώλεια της απαίτησης το έφερε επικαλούμενη την απώλεια επιχείρησης.

Με βάση τα πιο πάνω, η αναγνώριση από την φορολογούσα αρχή της απόσβεσης επισφαλούς απαίτησης εξαρτάτο από τα πραγματικά περιστατικά με αποτέλεσμα να επέρχεται σε πολλές περιπτώσεις διάσταση απόψεων μεταξύ φορολογούσας αρχής και επιχειρήσεων και στη συνέχεια προσφυγή στα Διοικητικά Δικαστήρια.

β) Ειδικός τρόπος απόσβεσης επισφαλών απαιτήσεων (από το 1992 μέχρι και 31.12.2002)

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.2096/1992 καθιερώθηκε ειδικός και συγκεκριμένος τρόπος απόσβεσης των επισφαλών απαιτήσεων.

Ειδικότερα, καθιερώθηκε ο σχηματισμός πρόβλεψης, η οποία αναγνωριζόταν φορολογικά προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα. Η πρόβλεψη αυτή υπολογιζόταν σε ποσοστό 0,5% επί της αναγραφόμενης στα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αξία, (εσωτερικού-εξωτερικού), αφού προηγουμένως αφαιρούντο οι επιστροφές ή εκπτώσεις που προέκυπταν από τα βιβλία. Επομένως, για τον υπολογισμό της πρόβλεψης δεν λαμβάνονταν υπόψη τα έσοδα από λιανικές πωλήσεις ή παροχή υπηρεσιών προς ιδιώτες, έστω κι αν αυτά είχαν πραγματοποιηθεί με πίστωση του τμήματος.

Για τις χρήσεις από το 1996 και μετά αναγνωριζόταν πρόβλεψη για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και σε λιανικές πωλήσεις με πίστωση σε συγκεκριμένα διαρκή καταναλωτικά αγαθά.

Επίσης, δεν λαμβάνονταν υπόψη οι χονδρικές πωλήσεις για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί τιμολόγιο πώλησης (π.χ πώληση επαγγελματικού αυτοκινήτου με συμβολαιογραφική πράξη.)

Κατά ρητή διατύπωση του νόμου δεν λαμβάνονταν υπόψη ούτε τα έσοδα που είχαν πραγματοποιηθεί από πωλήσεις ή παροχή υπηρεσιών προς το Δημόσιο, ή τα νομικά πρόσωπα Δημόσιο δικαίου, λόγω της φερεγγυότητας των πελατών αυτών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Κ.Β.Σ οι επιχειρήσεις που τηρούσαν πρόσθετα βιβλία, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, και οι επιχειρήσεις που τηρούσαν πρόσθετα βιβλία, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, και οι επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων για τις υπηρεσίες που παρείχαν σε άλλους επιτηδευματίες εξέδιδαν ΑΠΥ και όχι τιμολόγια. Επομένως, και οι υπηρεσίες θα λαμβάνονταν υπόψη για το σχηματισμό πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων με ποσοστό 0,5%, εφόσον βεβαίως προέκυπταν από τα βιβλία τους οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς επιτηδευματίες (χονδρικής που θα λαμβάνονταν υπόψη).

Επειδή, από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων εκπίπτονται γενικά οι δαπάνες απόκτησης εισοδήματος του υποκειμένου σε φορολογία και περεταίρω, επειδή ο ΦΠΑ για τον οποίο επιβαρύνονται οι πωλήσεις και οι υπηρεσίες δεν αποτελεί ακαθάριστο έσοδο της επιχείρησης, προκύπτει ότι αυτός δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην αξία των τιμολογίων επί της οποίας υπολογίζεται η πρόβλεψη.

β1) Εμφάνιση πρόβλεψης-εγγραφές

Η έκπτωση της δαπάνης της περίπτωσης αυτής εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης σε ειδικό λογαριασμό «Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων»

Η εμφάνιση της πρόβλεψης αυτής στα βιβλία της επιχείρησης στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης θα γίνει ως εξής:

ΧΡΕΩΣΗ 83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις.

ΠΙΣΤΩΣΗ 44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

β2) Τρόπος σχηματισμού των προβλέψεων. Διαγραφή των ανεπίδεκτων εισπράξεως πελατών.

Το ποσό της πρόβλεψης για κάθε διαχειριστική χρήση δεν μπορούσε να υπερβεί το 35% του συνολικού χρεωστικού του λογαριασμού

«ΠΕΛΑΤΕΣ», όπως αυτός εμφανιζόταν στην απογραφή τέλους χρήσης.

Στην περίπτωση αυτή από το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «πελάτες» θα αφαιρούντο οι απαιτήσεις κατά του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ, καθόσον οι απαιτήσεις αυτές θεωρούνται ασφαλούς εισπράξεως (Ε.Γ.Λ.Σ λογ/σμος 30, εκτός των λογ/σμών 30.01 «Ελληνικό Δημόσιο και 30.03 «Ν.Π.Δ.Δ και Δημόσιες επιχειρήσεις»

Επίσης δεν λαμβανόταν υπόψη το υπόλοιπο του λογαριασμού «Γραμμάτια Εισπρακτέα» και ο λογαριασμός «επιταγές εισπρακτέες», εφόσον ρητά αναφερόταν στο νόμο μόνο το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Πελάτες»

Την πρόβλεψη για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων μπορούσε να σχηματίσει κάθε επιχείρηση, εφόσον είχε τις πιο πάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις και ανεξάρτητα αν υπήρχαν ή όχι πελάτες ανεπίδεκτοι είσπραξης.

Το συνολικό ύψος (συσσωρευμένο) των σχηματισθεισών προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων δεν μπορούσε να υπερβεί το 35% του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Πελάτες».

Είναι αυτονόητο ότι, αν στη συνέχεια είχε αυξηθεί το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού, η επιχείρηση θα επανακτούσε το δικαίωμα σχηματισμού πρόβλεψης για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Εννοείτε ότι η ενέργεια της πρόβλεψης μέχρι του ποσοστού 0,5% ήταν προαιρετική.

Η διαγραφή των ανεπίδεκτων είσπραξης πελατών γινόταν με χρέωση του λογαριασμού 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» με πίστωση των λογαριασμών των απαιτήσεων, όταν αυτές γινόντουσαν ανεπίδεκτες εισπράξεως.

Ο χαρακτηρισμός και η διαγραφή ορισμένων πελατών ως επισφαλών ήταν θέμα που κρινόταν από την επιχείρηση, με βάση τα στοιχεία και έγγραφα που είχε στη διάθεση της, και δεν ερευνάτο κατά τον διενεργούμενο έλεγχο στην επιχείρηση εκ μέρους της Φορολογούσας Αρχής, αν πράγματι οι διαγραφέντες ήταν επισφαλείς ή όχι.

Στην περίπτωση όμως, που κάποιος πελάτης κρίθηκε από την επιχείρηση ως επισφαλής και προέβη στην διαγραφή αυτού, αν εκ των υστέρων το ποσό της απαίτησης του εισπραχθεί, είχε την υποχρέωση η επιχείρηση το ποσό που εισέπραξε να το μεταφέρει στα Αποτελέσματα Χρήσης ως έσοδο.

Πέραν της πρόβλεψης αυτής, δεν αναγνωριζόταν προς έκπτωση άλλο ποσό από τα ακαθάριστα έσοδα για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων.

Επομένως, σε περίπτωση που σε μία διαχειριστική χρήση οι πράγματι ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις ήταν μεγαλύτερες των σχηματισθεισών προβλέψεων, δεν είχε τη δυνατότητα η επιχείρηση το μέρος εκείνο των απαιτήσεων που δεν μπορούσε να καλυφθεί, να το εκπέσει φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που η επιχείρηση προέβαινε σε διαγραφή επισφαλών πελατών της με μείωση του ποσού της πρόβλεψης που εμφανιζόταν στο λογαριασμό 44.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις», είχε υποχρέωση για τους πελάτες για τους οποίους δεν είχαν ασκηθεί ένδικα μέσα και κατά συνέπεια δεν αποδεικνύονταν η επισφάλεια τους, εφόσον το ποσό της επισφαλούς απαίτησης υπερέβαινε τα €600,θα έπρεπε να γνωστοποιήσει στον πελάτη της, που αυτό θα αποδεικνυόταν με κάθε νόμιμο μέσο, ότι διέγραψε το ποσό της απαίτησης της, προκειμένου να καταστεί δυνατή η επαλήθευση από τα αρμόδια φοροτεχνικά όργανα της διαγραφής της υποχρέωσης αυτής και από τα βιβλία του διαγραφέντος πελάτου.

Για τους ως άνω πελάτες που διέγραφε η επιχείρηση μέσα στη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης είχε υποχρέωση να συναντήσει συγκεντρωτική κατάσταση των διαγραφόμενων πελατών με πλήρη στοιχεία για τον καθένα, μέχρι και την 30^η Σεπτεμβρίου του επόμενου χρόνου.

γ) Σημερινό καθεστώς (Από 1/1/2003).

Με τις διατάξεις καταργείται το ισχύον από το έτος 1992 καθεστώς της έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων της πρόβλεψης για απόσβεση επισφαλών πελατών και ορίζεται ότι θα αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα οι αποσβέσεις των επισφαλών απαιτήσεων που έχουν γίνει με οριστικές εγγραφές.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών θα καθορίζονται τα δικαιολογητικά και κάθε άλλο θέμα και κάθε άλλο θέμα για την έκπτωση των δαπανών αυτών. Μέχρι την στιγμή αυτή που εκτυπώνεται το βιβλίο δεν έχει ανακοινωθεί κάτι νέο.

Όπως φαίνεται το σημερινό καθεστώς είναι ίδιο με το καθεστώς που ίσχυσε πριν το 1992 και διενεργεί την πρόβλεψη κατά τον χρόνο που εκδηλώνεται η επισφάλεια. Αντίθετα το προηγούμενο καθεστώς διενεργούσε την πρόβλεψη στην χρήση που πραγματοποιούνται οι πωλήσεις.

Με το νόμο (3091/2002) τακτοποιείται το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού 44.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» που υπήρχε σε επιχειρήσεις στις 31/12/2002) με την παρακάτω ρύθμιση.

Επειδή πολλές επιχειρήσεις έχουν σχηματίσει ήδη προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων με βάση το προηγούμενο καθεστώς και εμφανιζόταν το αναπόσβεστο αυτό των μη πραγματοποιηθεισών προβλέψεων στα βιβλία τους, γίνεται δεκτό ότι τα ποσά των αποδεδειγμένων επισφαλών απαιτήσεων που δικαιούνται να αφαιρέσουν

από τα ακαθάριστα έσοδα με βάση τις νέες διατάξεις, θα μεταφέρουν σε χρέωση του λογαριασμού 44 «προβλέψεις» (δευτεροβάθμιος λογαριασμός 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις»), μέχρι πλήρους απόσβεση τους.

Συνεπώς μια επιχείρηση που με το προηγούμενο καθεστώς (από το 1992-2002) έχει πιστωτικό υπόλοιπο στις 31/12/2002 στον λογαριασμό 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις», από 1/1/2003 και μετά για τις επισφαλείς απαιτήσεις θα χρεώνει το 44.11 και θα πιστώνει τους πελάτες ή γενικά τις απαιτήσεις που είναι επισφαλείς. Οπότε με αυτό τον τρόπο και μέχρι να μηδενιστεί ο λογαριασμός 44.11 που υπήρχε, η επιχείρηση δεν μπορεί να εμφανίζει ζημία από επισφαλείς ή ανεπίδεκτες απαιτήσεις. Μόλις μηδενιστεί ο λογαριασμός 44.11 στις παλιές επιχειρήσεις ή αμέσως για τις νέες επιχειρήσεις θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις λογιστικές εγγραφές που ακολουθούν και έχουν σχέση με τις επισφαλείς απαιτήσεις και τις ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις.

Λογιστικός χειρισμός.

Εγγραφές επισφαλών απαιτήσεων (πελατών, χρεωστών κτλ)

30.97 Επισφαλείς Πελάτες	100	
30.00 Πελάτες		100

Στο δεύτερο άρθρο θα χρεωθεί ο λογαριασμός 83.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» και θα πιστωθεί με αντίστοιχο ποσό ο λογαριασμός πρόβλεψης 44.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις». Η επιχείρηση θα πρέπει να αποδείξει την αδυναμία του οφειλέτη να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του κατά ένα ποσοστό (έστω στο παράδειγμα μας, κατά 80%). Η εγγραφή θα είναι:

83.11 Προβλέψεις για επισφ. Απαιτήσεις	80	
44.11 Προβλέψεις για επισφ. Απαιτήσεις		80

Έστω στην επόμενη χρήση ο επισφαλής πελάτης συμφωνεί με την επιχείρηση να πληρώσει το 10% της οφειλής του και να κλείσει ο λογαριασμός. Οι εγγραφές θα είναι :

38.00 Ταμείο	10	
30.97 Επισφαλής Πελάτες		10
Είσπραξη από πελάτη....		
44.11 Προβλέψεις για επισφ, απαιτήσεις	80	
81.02.06 Ζημίες από ανεπίδεκτες εισπρ. Απαιτ.	10	
30.97 Επισφαλείς πελάτες για την τακτοποίηση των λογαριασμών		90

Η συνολική ζημία της επιχείρησης φαίνεται στους λογαριασμούς εξόδων 83.11 και 81.02.06 και είναι συνολικά 80+10=90.

Αν ο επισφαλής πελάτης πλήρωνε το 60% της οφειλής του οι εγγραφές θα είναι:

38.00 Ταμείο	60	
30.97 Επισφαλής πελάτες		60
Είσπραξη από πελάτη.....		
44.11 Προβλέψεις για επισφ. Απαιτ.	80	
30.97 Επισφαλείς πελάτες		40
82.01.03 Εισπράξεις αποσβεσμ. Απαιτ.		40
Για τακτοποίηση των λογαριασμών.		

Η συνολική ζημία της επιχείρησης φαίνεται στους λογαριασμούς 83.11 (εξόδου) και 82.01.03 (εσόδου) και είναι συνολικά 80-40=40

Εγγραφές από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις (πελατών, χρεωστών κτλ)
 Όσον αφορά τις εγγραφές που αφορούν τις ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις, θα περιλαμβάνουν τα παρακάτω ημερολογιακά άρθρα. Στο πρώτο, θα πιστώνεται ο ατομικός λογαριασμός του πελάτη με όλο το ποσό που οφείλει (για να εξισωθεί) και θα χρεώνεται ο αντίστοιχος ατομικός λογαριασμός του «Ανεπίδεκτοι εισπράξεως πελάτες». Το λογιστικό σχέδιο δεν προβλέπει αντίστοιχο λογαριασμό. Μπορούμε όμως να δημιουργήσουμε δευτεροβάθμιο λογαριασμό στους κενούς κωδικούς που τελειώνουν σε 90-99 του λογαριασμού «πελάτες». Έτσι π.χ μπορώ να χρησιμοποιήσω τον κωδικό 30.96 και να τον ονομάσω «Ανεπίδεκτοι εισπράξεως πελάτες».

Η εγγραφή θα είναι:

30.96 Ανεπίδεκτοι εισπράξεως πελάτες	100	
30.00 Πελάτες		100

Στο δεύτερο άρθρο θα χρεωθεί ο λογαριασμός εξόδου 81.02.06 «Ζημίες από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις» και θα πιστωθεί με αντίστοιχο ποσό ο λογαριασμός 30.96 «Ανεπίδεκτοι εισπράξεως πελάτες».

Η εγγραφή θα είναι :

81.02.06 Ζημίες από ανεπίδεκτες εισπρ. Απαιτ.	100	
30.96 Ανεπίδεκτοι εισπράξεως πελάτες		100

2.5.2 Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων (Ν.3296/2004)

Παράδειγμα:

Έστω ότι η εταιρεία «Α» εμφανίζει στην απογραφή τέλους 31/12/2005

α) Στο λογαριασμό «ΠΕΛΑΤΕΣ» χρεωστικό υπόλοιπο 5.000€.

β) Ο λογαριασμός πωλήσεων 70-73 του Ε.Γ.Α.Σ σύνολο 100.000€εκ των οποίων 12.000€είναι τιμολόγια προς το Δημόσιο και το Ν.Π.Δ.Δ.

Βάσει του άρθρου 31 του Ν. 2238/1994 η εταιρεία μπορεί να σχηματίσει πρόβλεψη προς απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων ίσο με:

$$[(100.000-12.000) \times 0,5\%] = 440 < 30\% \times 5.000 = 1.500$$

Την 31/12/2005 η εταιρεία θα προβεί στην εξής εγγραφή σύμφωνα με την ερμηνευτική οδηγία του Υπ. Οικονομικών:

83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	440	
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		440

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2006 ο Νομικός Σύμβουλος με την από της 6/4/2006 επιστολή του προς την εταιρεία «Α», ενημερώνει ότι απαιτήσεις πελατών ύψους 1.150€, κρίνονται ανεπίδεκτος εισπράξεως λόγω του ότι έχει περατωθεί η πτωχευτική διαδικασία. Εγγραφή κατά την λήψη επιστολής του νομικού συμβούλου.

44.11 Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	1.150	
30.97 Επισφαλής πελάτες		1.150

Η εταιρεία στο τέλος της χρήσης 31/12/2006 εμφανίζει:

α) Πωλήσεις πλην Δημόσιο Ν.Π.Δ.Δ 130.000€

β) Χρεωστικό υπόλοιπο πελατών εμφανίζεται με 1.500€ διενέργεια πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων την 31.12.2006

[130.000 x 0,5% = 650.30% x 1.500 = 450], πλην όμως ο λογαριασμός 44.11 παρουσιάζει χρεωστικό υπόλοιπο πριν τη διενέργεια της πρόβλεψης της 31/12/2006, 710€.

Η εταιρεία καταχωρεί στα βιβλία της την παρακάτω εγγραφή:

83.11 Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	450	
44.11 Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων		450

Ο λογαριασμός 44.11 θα έχει την 31/12/2006 την εξής εικόνα:

<u>44.11</u>	
(6/4/4006) 1.150	440 (31/12/2005)
	450 (31/12/2006)

Δηλαδή ο λογαριασμός 44.11 θα εμφανίζει χρεωστικό υπόλοιπο 260€

Διενέργεια εγγραφής την 31/12/2006

81.02.06 Ζημίες από ανεπίδεκτος εισπράξεως απαιτήσεις	260	
44.11 Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων		260

Το παραπάνω ποσό 260€ εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα.

Δηλαδή το εκάστοτε ποσό της συσσωρευμένης πρόβλεψης θα προ όπως εμφανίζεται στην πίστωση του λογαριασμού 44.11 να μην υπερβεί το 30% του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Πελάτες» που εμφανίζονται στην απογραφή τέλους χρήσεως.

2.6 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Για κάθε εργαζόμενο που αποτελεί μια επιχείρηση, υποβάλλεται σε ορισμένα έξοδα όπως τακτικές αποδοχές, έκτακτες αποδοχές και εργοδοτικές εισφορές. Εάν δεν απολυθεί αλλά συνταξιοδοτηθεί από αυτή ο εργαζόμενος, τότε θα καταβάλλει το 40% της αποζημίωσης την οποία θα ελάμβανε λόγω απόλυσης.

Το δικαίωμα για αποζημίωση γεννάται προοδευτικά, χρόνο με το χρόνο. Ένα δεχθούμε ότι η επιχείρηση προσλαμβάνει το προσωπικό της με σκοπό να τις παρέχει υπηρεσίες καθ' όλη την διάρκεια της, τότε θα έπρεπε μαζί με όλα τα άλλα έξοδα προσωπικού, τα οποία λογιστικοποιεί, να υπολογίζει στο τέλος κάθε χρήσης και να λογιστικοποιεί σαν έξοδο της χρήσης και ένα ποσό που αντιστοιχεί κατ' έτος στην επιπλέον αποζημίωση που δικαιούται το προσωπικό της λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Με άλλα λόγια, θα έπρεπε κάθε επιχείρηση να σχηματίζει στο τέλος κάθε χρήσης προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Με τις διατάξεις του άρθρου 31 ορίζεται ό,τι, από τα ακαθάριστα έσοδα εκπίπτονται ως έξοδα διάχειρισης:

«τα ποσά των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και κάλυπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επομένο έτος.»

Όπως είναι γνωστό, με τις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 42^ε του ν.2190/1920, καθιερώθηκε η υποχρέωση να συμπεριλαμβάνονται στον ισολογισμό οι προβλέψεις για κινδύνους και τα έξοδα που προορίζονται να καλύψουν ζημίες, δαπάνες ή υποχρεώσεις της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων που διαφέρονται σαν πιθανές κατά τη μέρα σύνταξης του ισολογισμού, αλλά δεν είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος τους ή χρόνος στον οποίο θα προκύψουν. Οι προβλέψεις αυτές σχηματίζονται κάθε χρόνο σε ύψος που καλύπτει τα αναγκαία όρια. Οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που υπολογίζονται στο τέλος κάθε χρήσης καλύπτουν, τουλάχιστον, τις αποζημιώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η ολομέλεια των Νομικών Συμβούλων της Διοίκησης ερμηνεύοντας τις πιο πάνω διατάξεις, που θεσπίστηκαν με το άρθρο 33, αναφορικά με το σχηματισμό της πρόβλεψης για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, γνωμοδότησής της ότι δεν καλύπτουν την έξοδο του προσωπικού από άλλη αιτία (π.χ παραίτηση, καταγγελία της σύμβασης

εργασίας κτλ) πλην αυτής της συνταξιοδότησης. Επίσης ότι ο νόμος απαιτεί όπως κατά την σύνταξη του ισολογισμού να έχουν επέλθει οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των μισθωτών που απασχολούνται από τη επιχείρηση.

Ενόψει των ανωτέρω και για λόγους προσαρμογής προς τις διατάξεις του ν. 2190/1920 και τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 2238/1994, παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να σχηματίζουν πρόβλεψη, αναγνωριζόμενη φορολογικά προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Η οποία σχηματίζεται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτει τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επόμενο έτος.

Για το λογιστικό χειρισμό γενικά των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού έχουν δοθεί οδηγίες από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, με τον αριθμ. ΕΛ/ΛΣ 935/14.9.1987 έγγραφο του (Γνωμ. 20/14.9.1987) Ο λογιστικός χειρισμός των προβλέψεων που θα σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επόμενο έτος, θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του ΓΛΣ και τα αναφερόμενα στο πιο πάνω έγγραφο του Υπ. Εθν. Οικονομίας ως εξής:

Οι αναλογούσες προβλέψεις θα σχηματιστούν, με χρέωση των οργανικών εξόδων της χρήσης και συγκεκριμένα του λογαριασμού 68 «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» (και του υπολογισμού του 68.00 «προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία»), και πίστωση του λογαριασμού 44 «προβλέψεις» (και των υπολογαριασμών του).

Ο λογαριασμός 44 «προβλέψεις» ο οποίος καθορίζεται στο ΓΛΣ αναλύεται στους εξής υποχρεωτικούς λογαριασμούς:

44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις

ανάπτυξη σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχειρήσεως με διάκριση των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού, σε προβλέψεις για το έμμισθο προσωπικό και σε προβλέψεις για το ημερομίσθιο προσωπικό.

44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις

Γίνεται ανάπτυξη αντίστοιχη του λογ/μου 44.00.00

Τα ποσά που καταβάλλονται στο προσωπικό, που λόγω συνταξιοδότησης αποχωρεί από την υπηρεσία, θα καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 44 «προβλέψεις» και του υπολογαριασμού του 44.00.01 «χρησιμοποιημένες προβλέψεις».

Μετά από κάθε τέτοια καταχώρηση θα επακολουθεί τακτοποίηση των υπολογαριασμών 44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις και 44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις, ως εξής:

α) αν το ποσό καταβλήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης, σχηματίζεται ισόποση με τη διαφορά συμπληρωματική πρόβλεψη, πίστωση του λογαριασμού 44 «Σχηματισμένες προβλέψεις», για το ποσό που αφορά την κλειόμενη χρήση.

β) αν το ποσό που καταβλήθηκε είναι μικρότερο από το ποσό της σχηματισμένης πρόβλεψης, το επιπλέον ποσό της πρόβλεψης μεταφέρεται, με χρέωση του λογαριασμού 44 και του υπολ/μου 44.00.00, στη πίστωση του λογαριασμού 84.00 «έσοδα από ακρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων»

Μετά από τις παραπάνω τακτοποιήσεις, τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 44.00.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις» είναι ίσα με τα αντίστοιχα πιστωτικά του 44.00.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις στους οποίους και μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσης.

2.6.1 Η Πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Μια σημαντική πρόβλεψη, η διενέργεια της οποίας ρητά θεσπίζεται με τον Ν.2190, άρθρο 42^ε.παρ 14, είναι αυτή με την οποία οι επιχειρήσεις υποχρεώνονται να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με τα ποσά που θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν στο προσωπικό τους κατά την έξοδο του από την υπηρεσία.

Όπως είναι γνωστό, η εργατική νομοθεσία επιβάλλει στους εργοδότες να καταβάλλουν αποζημίωση στο προσωπικό που απολύεται, το ύψος της οποίας εξαρτάται από τα έτη κατά τα οποία ο απολυόμενος απασχολήθηκε στην επιχείρηση. Σε περίπτωση που ο εργαζόμενος αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησεως δικαιούται επίσης αποζημίωση που ισούται προς το 50% αυτής που θα έπαιρνε αν τον απέλυαν, ή προς το 40% εφόσον δικαιούται να λάβει σύνταξη και από επικουρικό ταμείο.

Είναι προς το συμφέρον τόσο της επιχειρήσεως όσο και των εργαζομένων να σχηματίζεται πρόβλεψη που να καλύπτει το σύνολο των αποζημιώσεων που πρέπει να καταβάλλει η επιχείρηση αν απολυθεί όλο το προσωπικό της. Γι' αυτό και η πρόβλεψη αυτή επιβάλλεται από την νομοθεσία των περισσότερων οικονομικά προηγμένων χωρών.

Στην Ελλάδα δεν υπήρχε ανάλογη διάταξη, αλλά η χώρα μας υποχρεώθηκε να την θεσπίσει στα πλαίσια προσαρμογής το εταιρικού μας δικαίου προς της οδηγίες της Ε.Ο.Κ . Περιορίσε όμως την υποχρεωτικότητα της στο ποσό που καλύπτει τις αποζημιώσεις εξόδου λόγω συνταξιοδότησεως.

Από την σχηματισμένη πρόβλεψη που εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό (ο λογαριασμός 44.00 «Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία») καλύπτονται, με χρησιμοποίηση ισόποσου τμήματος της, οι αποζημιώσεις απολύσεως ή εξόδου λόγω συνταξιοδότησεως.

Στο τέλος κάθε χρήσεως γίνεται νέος προσδιορισμός του ύψους των αποζημιώσεων που θα δικαιούται το προσωπικό και το υπόλοιπο του λογαριασμού της σχηματισμένης προβλέψεως προσαρμόζεται προς τα νέα δεδομένα.

Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι στη χώρα μας ,με διάφορες ερμηνείες των σχετικών διατάξεων, η έκταση της προβλέψεως αυτής έχει περιορισθεί κατά πολύ.

1^ο Παράδειγμα

Η Επιχείρηση ΒΗΤΑ σχηματίζει προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης. Οι συσσωρευμένες προβλέψεις αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης στο τέλος της χρήσης 2003 ανέρχονται σε €100.000ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις στο τέλος της προηγούμενης χρήσης (για το ήδη υπηρετούν προσωπικό) ανέρχονται στις €70.000.

Να γίνουν οι σχετικές εγγραφές στο τέλος της χρήσης του 2003

$$*100.000-70.000=30.000$$

Λύση:

68.00.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	30.000	
44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις Σχηματισμός προβλέψεων χρήσης		30.000

2° Παράδειγμα

Στις 30/6/2004 αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης ο υπάλληλος «X» του οποίου η αποζημίωση είναι 25.000 _ Φόρος εισοδήματος 1000=24.000

Για τον ανωτέρω υπάλληλο είχε σχηματισθεί πρόβλεψη 23.000

Οι εγγραφές θα είναι :

44.00.01 Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις	25.000	
54.03.04 Φόρος αποζημίωσης		1.000
38.00 Ταμείο		24.000
Αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης του «X»		
68.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	2.000	
44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις		2.000
Για την τακτοποίηση των λογαριασμών		

Αν όμως είχε σχηματισθεί πρόβλεψη μεγαλύτερη π.χ 28.000 τότε η πρώτη εγγραφή θα είναι η ίδια για την καταβολή της αποζημίωσης, ενώ η δεύτερη εγγραφή θα είναι:

44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις	3.000	
84.00.00 Έσοδα από προβλέψεις για αποζημίωση Προσωπικού για την τακτοποίηση των λογ/μών		3.000

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις είναι λογαριασμοί οργανικών εξόδων και ανήκουν στην 6^η ομάδα του Ε.Γ.Λ.Σ οργανικά έξοδα. Με κριτήριο την ενσωμάτωση ή μη στο λειτουργικό κόστος, τα έξοδα της επιχείρησης διακρίνονται στις εξής δύο κατηγορίες:

- Πρώτη κατηγορία:

Οργανικά έξοδα (ή έξοδα εκμεταλλεύσεως ή λειτουργικά έξοδα) και τέτοια είναι εκείνα που αναλώνονται (δαπανούνται) κατά τη διάρκεια της χρήσης για τη λειτουργία της επιχείρησης με αποκλειστικό στόχο την πραγματοποίηση οργανικών εσόδων.

- Δεύτερη κατηγορία:

Έκτακτα ή ανόργανα έξοδα και έξοδα προηγούμενων χρήσεων. Τέτοια έξοδα είναι εκείνα που τα αίτια δημιουργίας τους ανάγονται:

- Είτε σε αντικανονικές ενέργειες ή παραλείψεις (πρόστιμα κάθε είδους, προσαυξήσεις φόρων και εισφορών ασφαλιστικών ταμείων).
- Είτε σε έκτακτα ή ανώμαλα ή τυχαία γεγονότα (ζημίες από πωλήσεις παλαιών πάγιων στοιχείων, κλοπές και υπεξαιρέσεις).
- Είτε αφορούν δραστηριότητα προηγούμενων χρήσεων και από διάφορες αιτίες (άγνοια της ύπαρξης τους, παραδρομή κτλ).

Οι τίτλοι των λογαριασμών που παρακολουθούν κατ' είδος τα οργανικά έξοδα, ένας από αυτούς είναι και οι αποσβέσεις (66) πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος. Παρακολουθούν τις τακτικές μειώσεις της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που οφείλονται στη χρονική φθορά, τη λειτουργική φθορά και την οικονομική απαξίωση από την τεχνολογική εξέλιξη, όπως αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων (εκτός από τα γήπεδα και οικόπεδα που δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις)

Οι αποσβέσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο, αν γραφούν στο βιβλίο απογραφών κατά το έτος που αναφέρονται, αν η επιχείρηση υπολογίσει περισσότερες αποσβέσεις από τις νόμιμες, τότε το επιπλέον ποσό αποσβέσεων θα προστεθεί στα κέρδη της χρήσης αυτής και θα φορολογηθεί ως φορολογική διαφορά, αν η επιχείρηση υπολογίσει σε μια χρήση λιγότερες αποσβέσεις από τις νόμιμες, τότε η διαφορά αυτή μέχρι τις νόμιμες αποσβέσεις χάνεται και δεν μπορεί η επιχείρηση να τις συμπεριλάβει μέσα στις επόμενες χρήσεις.

Και οι προβλέψεις (68) εκμετάλλευσης. Παρακολουθούν τα ποσά τα οποία προορίζονται να καλύψουν οργανικά έξοδα της χρήσης που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ν. ΣΑΡΣΕΝΤΗ - ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΣΠ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΑΤΟΥ,
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Δ' ΕΚΔΟΣΗ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΟ €ΥΡΩ),
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
(ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ)ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ σύνδεση: <http://www.union.gr>

- ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
(ΝΙΚΗΤΑΣ ΝΙΑΡΧΟΣ)

- ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ (Κ.Ν.ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ)

Σύνδεση: <http://www.ee.teihal.gr/labs/pkoukos/Documentation/aposveseis.pdf>

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ σύνδεση: <http://en.wikipedia.org/wiki/Depreciation>

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ Κ ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ σύνδεση:

<http://www.investopedia.com/bankrate/BankRateZipCodeForm.asp>

Valuing Αποσβέσεις Με Straight-Line ή διπλής Πτώση των Μεθόδων:

<http://www.investopedia.com>

Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου: <http://www.taxheaven.gr>